

Charter Club

Tilausajokuljettajat ry:n jäsenlehti

1
2022

Kuva: Erkki Tabell

Martti Jyrinki:

**”Jokainen asiakas
pitää ottaa yksilönä”**

SLAVA

UKRAINI!

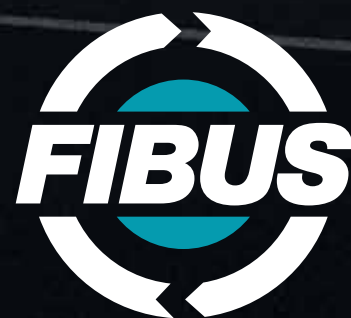
LAAJA VALIKOIMA KÄYTETTYJÄ JA MODERNISOITUJA LINJA-AUTOJA

FiBus uudistaa linja-autoja vastaamaan toiveitasi sekä ulkonäön, toiminnallisuuden että tekniikan osalta. Ammattilaisemme hoitavat työn ketterästi avaimet käteen -palveluna. Kaluston modernisointi on kustannustehokas ja ekologinen, mutta ennen kaikkea nopea vaihtoehto täysin uudelle linja-autolle.

Tutustu FiBusin myytäviin kohteisiin. Varastossamme on yli 100 vaihtoehtoa kaikista linja-autojen alaluokista.

**KYSY
MYÖS RAHOITUS-
JA LEASING-
SOPIMUKSIA**

→ www.fibus.fi

020 730 7171 | INFO@FIBUS.FI | WWW.FIBUS.FI

Julkaisija:

Tilausajokuljettajat ry, Helsinki

www.tilousajokuljettajat.fi

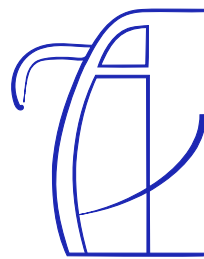
Y-tunnus 0893888-8

Painopaikka:

Painotalo Plus Digital Oy

Lahti

ISSN 0789 - 0109

PUHEENJOHTAJA

Päätoimittaja nrosta 2/2022

Kimmo Wirén 040 8292 413

puheenjohtaja@tilousajokuljettajat.fi

PÄÄTOIMITTAJA JA ILMOITUKSET

(Lehteen 1/2022 asti)

Pekka Paloranta 050 584 1962

pekka.paloranta@tilousajokuljettajat.fi

TOIMITTAJA JA ILMOITUSMYyntI

Timo Rinnekari 050 517 7068

timo.rinnekari@tilousajokuljettajat.fi

CLUBITUOTTEET

Maija Mikkola 044 505 6673

clubituote@tilousajokuljettajat.fi

SIHTEERI

Katja Alatalo 045 676 5865

sihteeri@tilousajokuljettajat.fi

PROJEKTITUOTTAJA

Isko Uusimäki 0400 268 728

isko.uusimaki2@gmail.com

VAKITUINEN AVUSTAJA

Ari Karesvuo

ari.karesvuo@luukku.com

Tässä lehdessä:

Pääkirjoitus: Valoa varjossa.....	5
Kokouskutsu: Sääntömääräinen kevätkokous Oulussa.....	6
Puheenjohtajan palsta: Sanasia alkuvuodeksi	7
Ukrainan julma sota koskettaa kaikkia	8
Kokeilureissu pohjoiseen MB Sprinterillä	10
Retki historiaan: T. Rusi Oy - linja- ja tilausliikennettä yli 70 vuotta.....	14
Huoltoa ja korjausta: Toimivatko laitteet, riittävätkö ainevahvuudet, pitäisikö vaihtaa.....	17
Yhteistyökumppanimme: Vehon hyötyajoneuvot nyt yhdessä paikassa Vehkalassa.....	18
Koeajomme: Charterkuljettaja dumpperikeikalla	20
Erikoishaastattelussa Harri Rantanen: Mitä liikemerkki kertoo?	22
Bussiyritys tutuksi: Oulaisten Liikenne - Perinteikäs sukuyritys uskaltaa uudistua	24
Juho Käki on yhdistyksemme nuorin.....	29
Jäsenedut: Pyhälle lataamaan akkuja	30
Pyhän kelomökki sai uuden keittiön	31
Mökkikuulumisia: Pyhätunturilla joulun vietossa	32
Tehtävä Nordkapissa: Mennäänkö muistoissa runsas neljännesvuosisata taaksepäin	33
Karesvuo kommentoi: Kestoaiheelle piste.....	34
Uusi yritysjäsen: Toranda - monipuolinen viihdekeskus	35
Charter Club-lehden mediatiedot vuonna 2022.....	36
Uutiset.....	37
Sihteerin alkuvuoden antimet	41
Tilousajokuljettajat ry:n yritysjäsenet.....	42
Klubituotteemme.....	43

ZERO COMPROMISE. MOVE. TOGETHER.

Vuokraamalla VDL Premium Rent -auton saat nopeasti linja-auton tuottavaan ajoon myös äkillisesti muuttuneissa tilanteissa. VDL Premium Rent on joustava ja kustannustehokas ratkaisu tilapäiseen tai kausiluonteiseen tarpeeseen. Kaikki Suomessa olevat vaihtoautomme ovat vuokrattavissa, joten tarjolla on vaihtoehtoja kaikkiin tarpeisiin. Käy tutustumassa osoitteessa used.vdlbuscoach.com

Valoa varjossa

Haluaisin sydämeni pohjasta jatkaa edellisen pääkirjoitukseni (Charter Club 4/2021) myönteistä linjaa, mutten valitettavasti pysty.

Kirjoitan tätä ykkösnumeron pääkirjoitusta maaliskuun puolivälissä. Ukrainan sota on jatkunut jo kuukauden ajan, ja silmittömän tappaminen jatkuu. Loppua ei näy. Päinvastoin: pahempaa on luultavasti tulossa. Kasvussa ovat myös pelot siitä, että kriisi koskettaa sotilaallisesti Suomeakin.

Vaikka aseet laskettaisiin heti ja alettaisiin soveltaa rauhan-ehdotuksia, ennalleen palaisi tuskin mikään. Venäjä on rikkonut suhteensa länteen sukupolvien ajaksi. Viha ja kosto elävät pitkään.

Järkyttävät ja mittaanottomat inhimilliset kärsimykset eivät häviä eivätkä unohdu.

Niiden lisäksi maailmaa pyörittävä voima, globaali talous, on kokenut pökerryttävän rouhaisun, joka muuttaa ja mullistaa rakenteita esimerkiksi lännen ja idän välillä.

Suomi ja maamme talous ovat täydellisesti kiinni maailmantaloudessa. Ukrainan sodasta seuraa väistämättä taloustaantumaa. Tulemme pitkän tauon jälkeen kohtaamaan inflaation kirot ja hurjasti nousevat hinnat.

Jo nyt meitä raastaa ennätyskorkea dieselin hinta, joka uhkaa tyrehtyttää liiketoiminnan myös linja-autoliikenteessä.

Toivottavasti maan hallitus ymmärtää tilanteen ja helpottaa yritysten ahdinkoa.

Tilausliikenne ja bussimatkailu ovat muutenkin matkalla kohti haastavia aikoja. Sota rajoittaa varmasti ulkomaille suuntautuvaa matkailua. Valtavien mahdollisuuksien Venäjä poistuu kokonaan kohteiden joukosta - kuten myös maahamme tulevat venäläisturistit.

Sota karsii lisäksi matkailua maahamme. Meillä on 1300 kilometriä yhteistä rajaa sotaa käyvän valtion kanssa, mikä ei todellakaan kuulosta hyvältä matkailun markkinoinnissa.

Yritykset ovat merkittävä tilausliikenteen palvelujen ostaja. Va-

litettavasti kireä taloustilanne ja epävarmat näkymät heijastuvat myös tälle sektorille.

Voimme siis ainoastaan toivoa, että säästymme varsinaisilta sotatoimilta ja paremmat ajat ovat melkein nurkan takana.

Valoa on kyllä muuten näkyvisissä. Lapin talvi oli vilkas ja kotimaan matkailunäkymät ovat paljon toivoa antavat. Parin vuoden tauon jälkeen on tulossa kaikkien aikojen tapahtumakesä, joka varmasti saa ihmiset liikkeelle. Tämä merkitsee myös työntäyteistä suvea tilausajorintamalla. Toivomme parasta!

Olen toiminut lehden päätoimittajana kolmisen vuotta. On ollut hienoa olla tekemässä ja kehitt-

tämässä arvostettua bussilehteä.

Käsissäsi oleva numero 1 on ilmestynyt yli kuukauden myöhässä, mitä pahoittelen ja pyydän nöyrimmästi anteeksi. Syy myöhästymiseen on minun.

En ole osannut mitoitaa kapasiteettiani ja voimiani oikein. En ole päätoimittajien tehtävien tasalla, joten luovun tehtävästä. Numerosta 2 päätoimittajana toimii puheenjohtaja Kimmo Wirén, joka on myös erinomaisen lehtialan ammattilainen.

Kiitos kaikille hyvästä yhteistyöstä voimia & valoa kevääseen

Pekka Paloranta

RASKAAN LIIKENTEEN
020 345 888
vertaistuki

(0€ + pvm/mpm)

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry ja Rahtarit ry

KOKOUSKUTSU

Tilausajokuljettajat ry:n sääntömääräinen KEVÄTKOKOUS OULUSSA

lauantaina 14.5.2022 klo 17.00

Hotelli Lasaretti, Kasarmintie 13b, 90130 Oulu

Esillä sääntöjen § 10 määrämät asiat.

Kokouksen jälkeen päivällinen, hinta 25 €.
Ruokailuun ilmoittautuminen 29.4.2022 mennessä
mieluiten tapahtumakalenterin kautta tai sähköpostilla sihteerille,
sihteeri@tilausajokuljettajat.fi.

Ohjelma

Paikalle kannattaa tulla jo perjantaina! Lauantai aloitetaan tutustumalla Fibusin toimintaan ja tämän jälkeen matka jatkuu Oulun edustalla sijaitsevalle saarelle. Hailuodossa tutustumme Hailuodon panimon valikoimaan. Syömmme keittolounaan ja saamme paikalliselta oppaalta kuulla Hailuodon historiaa. Näkemisen arvoista ovat myös Marjaniemen hiekkarannat. Elämyksellinen lauttamatka on tietenkin osa tätä retkeä.

Kokous järjestetään Hotelli Lasarettissa Oulujoen rannalla. Kokouksen jälkeen nautimme juhlavasti kolmen ruokalajin päivällisen. Loppuillan vietämme hyvässä seurassa.

Hotelliyöt varataan suoraan hotellista

Käytössämme ovat viihtyisät, alun perin vuonna 1922 rakennettuun ja 2019 remontoituun rakennukseen sijoitetut huoneet Oulujoen rannalla. Huonehinnat yhden hengen huone 113 €/vrk kahden hengen huone 130 €/vrk. Hinnat sisältävät buffetaamaisen ravintolassa, hotellin asiakassaan ja kuntohuoneen käytön sekä WiFin.

Olemme varanneet huoneet ns. kiintiövarauksena, jolloin osallistujat varaavat ja maksavat huoneensa suoraan hotelliin. **Kiintiöstä huoneet on varattava 22.4.2022 mennessä**, minkä jälkeen kiintiöstä mahdollisesti varaamatta jääneet huoneet vapautuvat yleiseen myyntiin ja ovat myynnissä päivän hinnoin.

Huonevarauksen tehdään koodilla "Tilausajokuljettajat" sähköpostitse lasaretti@lasaretti.com tai soittamalla numeroon 020 757 4700.

Päivälliselle lunastetaan illalliskortti hintaan 25 € (yhdistys maksaa toisen puolen). Retken ja lounaan tarjoaa yhdistys. Lähetämme ilmoittautuneille laskun, jolla illalliskortti maksetaan. Ilmoittaudu mukaan viimeistään 29.4.2022.

Ps. puoliset ovat tervetulleita mukaan. Ilmoittautumiset retkelle ja päivälliselle nettisivujen kautta www.tilausajokuljettajat.fi -> tapahtumat tai sihteeri@tilausajokuljettajat.fi

Lauantain aikataulu

- 8.15 lähtee yhteiskuljetus Fibusille
- 9.30 matka jatkuu lauttarantaan ja Hailuotoon (lautta lähtee 10.00)
- 10.45 vierailu Hailuodon Panimo
- 12.45 siirtyminen Marjaniemeen
- 14.15 lähtö lauttarantaan (lautta lähtee 15.00)
- 16.00 paluu hotelliin
- 17.00 kevätkokous
- 19.00 päivällinen

TERVETULO OULUUN VIIHTYMÄÄN!

Tilausajokuljettajat ry

Sanasia alkuvuodeksi

Lapissa lähes perinteinen turistitalvi

Vaikka Suomessa keikkapuoli yskii edelleen koronaköhäänsä, niin ilolla olen pannut merkille Lapin matkailun elpyneen. Lähes päivittäin bongailin Flight-radarista pohjoiseen matkalla olevia tai sieltä palaavia charter-lentoja.

Arktiset Bussit -sivustolla on välillä kuvia keikkabusseista lentotermineillä passissa - olisipa vielä tuulilasikylttimme näkyvissä. Toivottavasti matkailukevään aurinko paistaisi pian tänne eteläänkin.

Touhukas vuosi luvassa

Tänä vuonna on tarkoitus palata yhdistyksen toiminnan osalta kohti normaaliutta. Mennyt pimeä vuodenaika käytettiin suunnitteluun ja ideointiin mitä tämä vuosi voisi sisällä pitää.

Lehden loppupuolella sihteerin palstalla näistä sitten lisää, mutta kerron jo tässä joitakin. Keväällä heti oli jo kaksi kurssia, toinen on sotilaskuljettajien perinteinen viikonloppu Kajaaniassa ja uutena Tilausajokuljettajille suunnattu REAK-direktiivipäivä Lempäälässä. Kevätkokouksen yhteyteen Oulussa olemme järjestäneet kaksi mielenkiintoista yritysvierailua ja lauantai-illaksi yhteistä hyvinvointia hotelli Lasaretissa.

Kesällä tapaamme Jyväskylän bussinäyttelyssä ja heinäkuussa olisi tarkoitus tehdä todella isolla porukalla vierailu Lavian bussimuseoon. Syksyksi tarjolle tulee Person Trafik -retki Tukholmaan ja sen retken yhteydessä olisi tarkoitus syyskokousta pk-seudulla.

Talous on kunnossa

Aina vaarallinen väliotsikko, mutta taloutemme on paremmissa kunnossa kuin vuosikautiin. Rikkauksilla emme voi rehennellä, mutta liikkumavaraa on paremmin kuin ennen. Tämä tarkoittaa sitäkin, että erilaisiin

”

**Tänä vuonna
on tarkoitus
palata
yhdistyksen
toiminnan
osalta kohti
normaaliutta**

tapahtumiin osallistuvat jäsenet saavat toimintatukea yhdistykseltä eli palautuksia jäsenmaksuistaan. Näin sen mielestäni pitääkin olla.

Mökin vuokratuloilla olemme saaneet rahoitettua tarpeelliset korjaustoimenpiteet ja mökki on taas hitusen viihtyisämpi.

Alueosastoilta poistuu tämän vuoden aikana oman taloudenpidon rasite, joka tarkoittaa useita satasia jaettavaksi itse toimintaan. ”Turhilla” pankkimaksuilla ostetaan vaikka grillimakkaroitaita tai tuetaan osallistumiskustannuksia.

*Kimmo Wirén
Puheenjohtaja*

Liity sinäkin jäseneksi!

Täytä hakulomake netissä:
www.tilausajokuljettajat.fi

Bussilasteittain pakolaisia myös Suomeen

Ukrainan julma sota koskettaa kaikkia

Ensimmäinen vastaanottoasema Puolan-Ukrainan rajalla sijaitsee Korczowa-Krakovetsissa. Kuva: Juha Kylmänen.

Kuolemaa, pelkoa ja vihaa kylvetään Euroopassa karmaisevalla tavalla ja tahdilla. Lyhyessä ajassa jo tuhansia ihmisiä on menettänyt henkensä. Venäjän julma hyökkäyssota Ukrainaan on synnyttänyt pakolaisvyöryn, jollaista ei ole nähty toisen maailmansodan jälkeen.

Pakoon kotimaastaan on lähtenyt jo noin neljä miljoonaa ihmistä eli joka kymmenes ukrainalainen.

Helmikuun lopusta lähtien ihmisiä on haettu turvaan pommitusten, tykkitulien ja muun silmittömän väkivallan alta.

Eurooppalainen solidaarisuus ja halu auttaa hädässä olevaa on osoittanut voimansa. Tästä kertovat valtaiset bussikolonnat, jotka hakevat turvaan pyrkiviä Unkarin ja Puolan rajalta.

Myös suomalaiset ovat olleet vahvasti mukana pelastusoperaatioissa. Nopeasti on koottu ryhmiä, jotka ovat vieneet avustuskoumuja rajalle ja tuoneet paluukyydillä ihmisiä Suomeen asti sekä matkan varrelle Baltian maihin.

Suomesta on pelastusoperaatioissa ollut mukana kymmeniä bussiyhtiöitä, linja-autonkuljettajia ja eri organisaatioita. Toiminta on pääosin toteutettu vapaaehtoisen hyväntekeväisyyden poh-

jalta talkoohengen ja lahjoitusten voimalla.

Yksi ensimmäisistä pakolaisia auttaneista on ollut Timo Kangastie, jonka perustama vapaaehtoisvoimiin perustuva operaatio kantaa nimeä Operaatiotimo (löytyy muun muassa Facebookista). Operaatiotimon nimissä on jo useiden viikkojen ajettu busseilla Puolaan, viety avustustavaroita rajalle ja tuotu Ukrainan pakolaisia Suomeen.

Charter Club julkaisee Timo Kangastien luvalla oheisen koskettavan Facebookissa olleen kirjoituksen, jonka yksi tiimiläisistä on tehnyt kokemustensa pohjalta. Kuvaus on ensimmäisestä matkalta maaliskuun alus-

sa. Matka tehtiin Lehdon Liikenteen kaksikerrosbussilla.

Tämän aukeaman kuvat on ottanut liikennöitsijä Juha Kylmänen, joka oli ajamassa yhtä avustusreissua maaliskuun alussa. Kyseinen matka ei liittynyt Operaatiotimoon.

Ohjeita pakolaisten kuljettamiselle Suomeen

Yhdistyksen nettisivuille www.tilausajokuljettajat.fi on koottu ajantasaiset ohjeet pakolaisten kuljettamiselle Suomeen.

Pekka Paloranta

"Ei tämä ole sotaa. Tämä on ihmiselämiä"

Istun kaksikerroksisen bussin alakerrassa kaikkien muiden nukkuessa. Takana 46 tuntia, jotka muuttavat monen elämän, ennen kaikkea omani. Matka on ollut kaikkea muuta kuin helppoa, mutta jokaisen hetken arvoista.

Tulin tänään bussillemme il-tayhdeksältä sen jälkeen, kun oltiin saatu tarvikeautoja purettua. Ajatuksena, että istun alas ja syön kupillisen nuudeleita, ensimmäinen ateria tälle päivälle. Minut pyydettiin viereiseen pakolaishalliin hakemaan perhe yöksi meidän bussiin. Hallin sääntönä on, että jokainen voi olla vain yhden yön kerrallaan, ja sitten pitää siirtyä teltaan ulos tilanpuutteen takia. Täällä on pakkasta.

Kävelin halliin perheen äidin ja isoisän kanssa, isä on "siellä jossain". Keskellä hallin kaosta minua odotti kaksi pientä tyttöä ja isoäiti. Ojensin käden tytöille ja talutin heidät ulos hallista. Mukana on vain prinsessareput, joita molemmat kantavat itse. Tytöt hymyilivät minun hymyleni, meillä ei ole samoja sanoja, mutta puhumme kaikki rakkaudesta.

Bussilla tytöt saivat vähän herkuja, hallilla oli tarjolla lämmin soppa. Kaiken siinä keskellä isoisä tarjosi: ottakaa ruokaa, syökää, me odotamme.

Mukana perheellä on pieni musta koira. Sitäkin vähän pelottaa. Annoin tuolle otukselle naftin koiran villapaidan, jotta silmissä näkyvä paniikki lieventyisi.

Kuulimme myös, että toisella tytyllä, Sofialla, oli eilen 9-vuotissyntymäpäivä. Kasasimme tiimitoverieni kanssa lahjan hänelle. Lahja käärittiin roskapussiin, siinä oli rusettina käärittyinä muoviva. Sisällä lahjoitusherkkuja ja pehmoletu.

En milloinkaan ole ollut niin hienoilla syntymäpäivillä kuin tänään tässä bussin yläkerrassa. Poistuessamme alakertaan, juoksi tyttö meidän perään ja antoi mandariinit. Keltaiset. Sellaiset mitä jakavat hallilla. Halasi päälle.

Nyt kuuntelen kun pieni 6-vuotias poika itkee yläkerrassa. Juuri äsken hän ryntäsi alakertaan itkien ja tulkkimme selvittäessä hän kertoi, että haluaa kotiin ja että koko ajan pelottaa. Jokainen hetki toivon, että poika nukahtaisi. Unohtaisi edes hetkeksi sen, että nukkuu istualtaan äitinsä vieressä viiden pienen veljensä kanssa, kun isä on siellä jossain.

Autoin tänään autoon 90-vuotiaan rouvan, jonka perhe on siellä jossain. Autoon noustessa rouva ojensi muovipussinsa. Tässäkö se oli? 90 vuoden ajan tärkeimmät asiat kerättyinä yhteen roskapussiin. Pussiin mitä hän kantaa Suomeen saakka ja edessä täysin tuntematon. Koti on jäänyt.

Katsoin vierestä, kun tiimimme tulkkina toimiva nuori nainen puree alahuulta. Pelon varjo on

silmien takana. Huomenaamulla hänen vanhempansa päättävät, lähtevätkö ajamaan Kiovasta rajalle. Pitää päättää, ottaako riski kuolla kotona vai kuolla pelastautuessa. Nuo tummanruskeat silmät eivät ole kertoneet vanhemmilleen, että on Puolassa vapaaehtoisena tulkkina meidän matkalla, hän ei halua huolestuttaa vanhempiaan.

Katsoin juuri, kun 46 tuntia valveilla ollut mies istuu pöytään ja nukahtaa siihen. Minua vastapäätä puhelin kädessä. Tuo puhelin on soinut tänään taukoamatta. Ihmiset hallilla pyytävät meiltä apua. Alkua uuteen ja tuntemattomaan. Matkaa Suomeen joka alkaa kello 6.

Tänään kun purimme yhtä rekoista armeijan ja lääkinnällisten tarpeiden jälkeen, juoksi luokseni kaksi poikaa armeijan

vaatteissa. Olivat hirmu pitkiä, mutta hoikkia. Katsoin heitä silmiin, he kysyivät silmät palaen, onko meillä suojavälineitä naapurimaan sotilaille. Kerroin että olemme purkaneet jo armeijan tukikohtaan luotiliivit ja kypärät muiden mukana. He kiittivät.

Eivät nuo ole sotilaita, nuo ovat poikia.

Ei tämä ole sotaa. Tämä on ihmiselämiä. Koteja. Perheitä. Kansoja. Pelkääviä lapsia. Yksinäisiä naisia. Rohkeita miehiä. Vapaaehtoisia ympäri maailmaa.

Kaikilla vain yksi tavoite; muuttaa maailma niin ettei kenenkään tätä pitäisi nähdä.

Timon tiimiläinen

Oululaisen Oubusin linja-auto ottaa Suomeen lähteviä pakolaisia kyytiin Korczowa-Krakovetsin vastaanottoasemalla Puolan puolella. Kuva: Juha Kylmänen.

"Kaikki hyvin hengessä mukana"

Tyrnäväläinen liikennöitsijä Juha Kylmänen oli linja-autonkuljettajana mukana Oulusta lähteneessä kuljetuksessa, jolla maaliskuun alussa vietiin avustustavaroita Ukrainaan ja tuotiin pakolaisia Suomeen. Kilometrejä tälle hyväntekeväisyysmatkalle kertyi runsaat 4100.

– Toimme Suomeen kymmenen äitiä ja heidän 27 lastaan, Juha kertoo.

Eri tahoilla vallitsee voimakas

halu auttaa sodan jaloissa kärsiviä.

– Inhimillisyyden nimissä koko ryhmä majoitettiin paluumatkalta kahtena yönä hotelliin. Ensimmäinen Puolan Suwalkissa ja Vantaalla Suomeen päästyä. Äidit ja lapset pääsivät pesulle ja sänkyyn nukkumaan. Jotkut olivat olleet pakomatalla viikonkin ilman mitään hygieniamahdollisuuksia, Juha sanoo.

Suwalkin hotelli majoitti koko

ryhmän puoleen hintaan. Vantaalla lentokenttähotelli Skyline puolestaan tarjosi majoituksen erittäin edullisesti.

– Samoin Tallink tarjosi laivaukset ilmaiseksi. Kaikki olivat hyvin hengessä mukana.

– Hienosti toimi myös Oubusin toimisto, joka neuvotteli sekä hoiti varaukset matkan edistymisen mukaisesti. Ihan muutamien tuntien varajoilla saivat asiat hoidettua, Juha kiittää.

Kokeilureissu pohjoiseen MB Sprinterillä

Bussimatkailua voi harjoittaa myös pienessä mitassa. Charter Clubin testissä on tällä kertaa monimuotoinen bussireissu Kuusamoon koulukuljetusvarusteisella MB:llä

Tapahtuma-aika oli Joulukuu 2021, jolloin etelässä ei kovin paljon lunta ollut, mutta Kuusamon suunnassa sitä oli riittävästi.

Tarina alkoi eräästä keskustelusta, jossa pohdittiin joulunajan mahdollisia viettotapoja. Saimme yllätyskutsun Rukalle ja ideana oli lähteä kahdella pienellä bussilla huristelemaan kohti tilavaa vuokramökkiä, jossa olisi paikat neljälle aikuiselle, neljälle lapselle ja kahdelle koiralle. Ohjelmassa olisi laskettelua ja

ympäristöoppia Rukan maisemissa ja tietysti matkantekoa.

Lopullinen versio retkeilystä muotoutui usean puhelinsoiton ja järjestelyn kautta siten, että sain Kare Tervoselta 16p koululaisversio- Sprinterin hieman pidempään koeajoon. Ajatuksena oli tarkistaa vaihdossa tullut bussi mahdollisten puutteiden osalta, koska auto oli myyntiin menossa, näyttökäyttöä olisi sovitettavissa reitillemme. Koska matkaan sisältyi siis myös omia

tarkoituksiamme, hankin kulkiimme Suomen Vahinkovakuutus Oy:ltä (POPvakuutus) tarvittavat liikenne- ja kaskovakuutukset.

16p Mersu osoittautui oivaliseksi matkantekovälineeksi monisukupolviselle ryhmällemme. Koulukuljetuspenkit eivät varsinaisesti ole pitkänmatkan käyttöön tarkoitettuja, mutta pidimme riittävästi taukoja asian johdosta. Kaikille oli omaa tilaa ja koiratkin saivat venytellä

halunsa mukaan. Matkailuvälineet pakattiin pääosin tavarasastoon ja loput penkeille.

Menomatalla pysähdyimme mm Kuopion Juustoportissa elpymistauon merkeissä. Kuusamossa hankittiin tarpeista paikallisesta marketista ja haettiin avaimet mökkiin. Se sijaitsi n 5km Rukan eteläpuolella.

Päiväohjelmiksi muotoutui ajo Rukan maisemiin siten, että osa ryhmästä lähti laskettelemaan

Rukan Juhannuskalliontien huipulla ollaan lähellä pilviä.

Menomatkan aitoa talvitunnelmaa n 80 km ennen Kuusamoa.

Lumen luomia hahmoja " päivittämässä talviajatuksia".

ja osa tutustui Rukan ympäristöön ja matkailukohteisiin. MB Sprinterin kokoluokan pikkubussilla oli helppoa ajella alueen tiestöllä, kun sen saattoi mm

käantää tiellä helposti takaisin päin , jos tarvetta ilmeni.

Rukalla toimii useampi kuljetusyritys, joilla on erikokoisia bus-

seja ryhmien käyttöön tutustumismatkoihin mielenkiintoisiin kohteisiin , laskettelurinteiden lisäksi. Järjestettyjä päiväreissujakin on tarjolla, joten ajankäyt-

töongelmia ei Kuusamossa ole.

Varsinaisen Jouluaaton vietimme huristelemalla katsomassa jouluisen maiseman tarjoamia

Koulukyytiversioidenkin Mersu oli oivallinen matkailuväline. Tilaa oli kaikille, myös koirille ja tavaroille.

Donna Labbis tarkkaavaisena, valtava määrä uusia virikkeitä.

Ison auton mukava puoli on, että tavarat voidaan vain nostaa sisään.

näkymiä ja tykkylumen rauhoittama metsä hiljensi ryhmämme ihaillemaan Suomen todella kaunista luontoa.

Hauskana yksityiskohtana mainittakoon kaamosajan kauppareissu Kuusamoon. Aurinko nousi hieman päivää kohti ja oli jo osittain laskemassa paluumatkan alkaessa. Välissä ei montaa hetkeä ollut.

Paluumatkalle lähdimme hyvässä ajoin ja kävimme matkalla esittelemässä autoa mahdolliselle ostajalle. Hän oli kovasti tyytyväinen näkemäänsä, varsinkin kun se tapahtui hänen kotikonnuillaan pohjoisessa.

Suomi on hieno maa reissuilla ympäri vuoden. Paluumatkalla piipahdimme monessa paikassa vilkkaudessa mitä niihin kuului.

Helsinkiin palasimme monta ajatusta ja kokemusta rikkaampina ja jo uusia retkiä suunnitellen. Bussimme osoittautui hyväksi kulkuneuvoksi, jossa ilmaantui vain hyvin pientä huoltotarvetta retken jälkeen. Matkustamoon tosin kaivattiin matkailuun tarkoitettuja istuimia, mutta se oli arvattavissakin.

*Teksti ja kuvat
Isko Uusimäki*

Ryhmäruokailu seisovasta pöydästä toimii myös mökkiympäristössä.

Vaikeina aikoina pärjää vain kunnan kalustolla!

Scania Interlinkissä 4 pyörätuolipaikkaa. Volvoissa upea varustus. Kysy lisää!

Olemme olleet liikennöitsijöiden palveluksessa jo 30 vuotta. Jatketaan yhdessä matkaa kohti parempia aikoja!

Finneoplan

Somerotie 11, Kangasala (Tampereen rajalla)
www.finneoplan.com

Ville Ketola 050 336 2634 Hannu Henriksson 0400 828 364
ville.ketola@finneoplan.fi hannu.henriksson@finneoplan.fi

Rukakeskuksen jätö- ja noutopaikka, äänimaailma oli kansainvälinen

T. Rusi Oy: Linja- ja tilausliikennettä yli 70 vuoden ajan

Heimo Rusi ja hieno Scania-Vabis B55/Kutter 4 vuodelta 1960 Suomen Turistiauto Oy:n tilausajomatkalla 1960-luvulla. Auto oli yhtiössä vuoteen 1974 asti. Kuva: Petri Nurmisen kokoelmat)

Varsinais-Suomen Sauvossa toimivan säiliöautoyrittäjä T. Rusi Oy:n historia ulottuu yli kahden vuosisadan taakse ja on siten maamme oloissa varsin poikkeuksellinen. Rusin suvun juuret ovat Karjalankannaksella, Kuolemajärven Seivästössä, jossa perhe harjoitti laiva- ja auto liikennettä. Perheyrittäjien liikennekalusto ja henkilöstö on joutunut viiden tuhoisan sodan jalkoihin, joka kerta menetyksiä kärsien, mutta taas uudelleen nousee.

Rusin perheen liikennöinti on asiakirjojen mukaan ollut täydessä vauhdissa jo keväällä 1810, jolloin perheellä oli omistuksessaan rahtilaiva miehistöineen. Aluksella kuljetettiin tavaraa Karjalankannakselta Kronstadtin ja Pietariin. Laivaliikenne jouduttiin kuitenkin lopettamaan Venäjän rajan sulkeuduttua vuonna 1918, ja laivat myytiin Venäjälle ja läntiseen Suomeen.

Linjat Viipuriin 1927

Taavetti Rusi ja hänen sukulaismiehensä Aapeli Rusi aloittivat kumpikin linja-autoliikenteen

vuonna 1927. Taavetti Rusi liikkoi Seivästöstä Viipuriin ja Aapeli Rusi Terijoelta Seivästön kautta Viipuriin. Kaverukset yhdistivät voimansa ja perustivat 1931 avoimen yhtiön A. & T. Rusi, jolla oli muutama linja- ja kuorma-auto sekä oma liikennekenttensä itäisellä Karjalankannaksella. Aikansa sanomalehdissä oli kuvauksia jo 1930-luvulla tehdyistä tilausliikennematkoista.

Karjalankannas menetettiin talvisodan rauhansopimuksessa 1940, ja Rusit siirtyivät asumaan Urjalaan. Uutena linjana oli Forssa-Urjala-Tampere vuosina

1940–42. Kesäkuun alussa 1942 Rusit siirtyivät takaisin Seivästöön ja jatkoivat liikennettä pahoin raunioituneella alueella. Lopullinen lähtö Karjalasta tuli kesäkuussa 1944, jonka jälkeen Rusit pääsivät asumaan Karunan Haanniemeen.

Linja-autoliikenne Karunan ja Turun välillä pääsi alkamaan heti sodan päätyttyä. Sauvon ja Turun välinen päätie oli raskasti kilpailtu jo 1950-luvulla ja tilausliikenteestä kehittyi linjaliikenteelle luontainen taloudellinen jatke. Lisäksi yrityksen toimintaa tuettiin aloittamalla 1955 edelleenkin jatkuva säiliö-

Kutter 7-korinen Mercedes-Benz O 302 vm. 1967 (ESF-10) oli yhtiön käytössä vuoteen 1978. Kuvassa lastataan veneitä bussin katolle.

autoliikenne. Taavetti Rusi menehtyi 1955, mutta hänen neljä poikaansa jatkoivat liikennettä. Yritys sai nykyisen nimensä T. Rusi Oy. Pojat Mauno (1921–1993), Heimo (1928–1976), Martti (1932–1997) ja Pertti (1935–2009) olivat yhtiön palveluksessa koko elämänsä ajan. Toimitusjohtajana oli Mauno Rusi vuosina 1955–1993.

STA:n alihankkija

Yhtiön tilausliikenne lähti kehittymään kesällä 1955, kun se pääsi Aatos Kuokkasen omistaman Suomen Turistiauto Oy:n (STA) alihankkijaksi Tukholman ja Kööpenhaminan väliselle matkaosuudelle. Turisteja kuljettiin Tukholman satamasta Tanskaan ja taas takaisin Tukholmaan.

Vaativa liikenne pakotti hankkimaan laadukasta tilausajokaluusta, ja autoissa oli mukana myös kielitaitoinen matkaopas. Toiminta jatkui kesäisin aina vuoteen 1967 asti ja päättyi Aatos Aatos Kuokkasen varhaiseen kuolemaan.

Tilausajotoiminta laajeni 1970-luvulla ja matkat suun-

tautuivat Skandinaviaan, Keski-Eurooppaan, Lappiin ja Neuvostoliittoon.

Nyt jo edesmennyt tilausajokuljettaja, sauvolainen Veikko Kaukiainen kertoi hänen pisimmän matkansa olleen kuukauden reissu, jolla kierrettiin muun muassa Puolaa, Itävaltaa ja Unkaria. Leningradin matkat alkoivat 1960-luvun alkuvuosina, ja näitäkin matkoja tehtiin kolmi-numeroinen määrä.

Kilpaa soutuveneillä

Rusin perheessä harrastettiin kilpaurheiluna soutua, jolloin jopa 18 metrin pituisten veneiden kuljettaminen linja-autojen kattotelineillä oli normaalia toimintaa.

Usein matkassa oli pari bussia, kuutisenkymmentä soutajaa ja parikymmentä venettä. Näillä villin näköisillä venekuormilla ajettiin kotimaan lisäksi Keski-Euroopassa ja myös Moskovassa.

Ensimmäinen kilpailukeikka oli 1962 Sveitsin Luzerniin, seuraavina kesinä olivat vuorossa

Autokori Oy:n korittama Aura-korinen Mercedes-Benz LPO-813, vuodelta 1974 on säilytetty museolinja-autona ja se on luovutettu museoautoja keräilevän autokerhon hoidettavaksi.

Mercedes-Benz O 30315R vm 1989 tilausajolla Norjan Skibotnissa.

Kööpenhaminan ja Amsterdamin EM-kisat. Kisamatkoja kertyi toista sataa vuosina 1962–87. Tunnetuin matkalainen oli soudun kolminkertainen olympiavoittaja, raisiolainen Pertti Karpinen.

Kotiseutumatkoja

Luovutetun Karjalan matkat tulivat mukaan 1980-luvun loppupuolella, ja etenkin ns. kivijalkamatkat olivat suosittuja. Rusin autot tekivät näitä joka kesäisiä kotitalojen etsimismatkoja etenkin Säkkijärven alueelle.

Matkalaiset vietiin usein jo tuhoutuneisiin kotikyliinsä paikallisten asukkaiden Ladoilla, busseilla ei vesakoituneille tonteille asti voinut päästä. Toinen turistimatkatyyppi oli sotaveteraanien matkat vanhoille taistelupaikoilleen. Menetetystä Karjalasta itsekkin kotoisin ollut T. Rusi Oy henkilökuntineen soveltui mitä parhaimmin tällaisiin tilausajoihin.

Kilpailutus vei linjan

Uusi linja-autoalan toimintamalli eli kilpailuttaminen kiihtyi

1990-luvun puolivälin jälkeen. T. Rusi Oy menetti Turku–Karuna -linjansa ulkopuoliselle yrittäjälle.

Jäljelle jäivät tilausajobussit, mutta toiminnan saaminen kannattavaksi osoittautui vaikeaksi. Linja-autoista luovuttiin vuonna 1998, yli 70 toimintavuoden jälkeen. Viisi tilausajobussia sekä niiden kuljettajat jatkoivat työtään Grandellin Liikenne Oy:n lipun alla. T. Rusi Oy:n toiminta on tämän jälkeen keskittynyt säiliöautoliikenteen kehittämiseen.

*Teksti:
Jari Kurkinen*

*Kuvat:
T. Rusi Oy:n ja Jari Kurkisen
kuvakokoelmat*

Jari Kurkisen kirjoittama lähes 700-sivuinen historiateos ”T. Rusi Oy, Rusien matkassa Karjalasta Karunaan” käsittelee tämän maamme vanhimman yksityisen liikenneyrityksen yli 200 vuotta jatkunutta toimintaa.

Scania K92/Kutter Deca 340 vm 1987 (UXB-950) tuli käytettynä Berglundin Liikenteeltä.

Setra S215 HDH (UGO-999) ja Van Hool T815 Acron (HJ-643) olivat yhtiön viimeisiä tilausajobusseja. Setra myytiin Porin Linjoille ja Van Hool Kari Kupariselle.

Hyvän
pysähdyksen
paikka.

Autokeidas FORSSA
palvelee 24h

Autokeidas II
palvelee klo 6-23

Autokeidas
www.autokeidas.fi

K SHOP

★ **HESBURGER** ★
Makusi mukaan

TEBOIL
huoltaa autoja ja ihmisiä

Restaurant

finnmani

VIRTA

Huoltoa ja korjausta Toimiiko laitteet, riittävätkö ainevahvuudet, pitäisikö vaihtaa...

Busseissa on paljon laitteita, joita pitäisi huoltaa säännöllisesti.

Sisäilman suodattimet ovat osa kokonaisjärjestelmää, joilla pyritään pitämään matkustamon olosuhteet kohtuullisen hyvänä. Usein pelkkä imurointi voi auttaa ja vaihtoa voi ajatella esimerkiksi ilmastoinnin huollon yhteydessä tehtäväksi.

Talvella on hyvää aikaa myös huoltofirmoissa toimenpiteiden tekemiselle ja laitteistojen tarkastuksille. Rauhallisuus keikkarintamalla luonnollisesti vaikuttaa innokkuuteen viedä vehkeitä syyniin, mutta elpymistä on kuitenkin alkanut tapahtua asiakkaiden puolella ja kesä on kohta käsillä.

Ainevahvuudet ovat yksi tekijä kansankuljettimien ”liemissä”. Lasinpesunesteet ovat yleensä pyritty laimentamaan mahdollisimman paljon, mutta voi olla yllättävää kokeilla joskus myös vahvoja seossuhteita.

Teiden suolaus aiheuttaa jatkuvaa pesutarvetta ja voi olla yllättävää, että nesteen kulutus voi vähentyä huomattavasti,

Toimiiko wc hätätilanteessa?

kun aineen vahvuutta lisätään irrottamaan suolakalvoa lasista. Myös pyyhkimien sulat voivat olla pakkasen pitelimiä rispaantuneita gumminkappaleita.

WC:n huuhteluakin saatetaan taas alkaa tarvita. ”Mömmö” olisi myös hyvä saada kohtuudella vieroitettua säiliöstä. Vahvempi huuhteluaine (esim tuulilas-

pesuaine raakana) herkistää toimenpidettä alaventtiilissä.

Mattojen huuhtelu matkustamossa esim höyrypesurilla, voi muuttaa yllättäen kävelyalustojen värimaailmaa kirkkaampaan suuntaan talven suolauksen harmaudesta.

Pitäisikö sumuuntuneet lasit vaihtaa, varsinkin ohjaamon ympäristöstä!?! Entä onko sähkövarauslaitteiden (akkujen) päällä kurakerros odottamassa toimenpiteitä. Kannattaisiko mahdollisesti otsonoinnilla vaihtaa raikkaampi tunnelma ansaintakuljettimeen?

Mikä lienee renkaiden tilanne, vaihto onko vai pinnoitukseen tai aivan uusiin sellaisiin?!

Kuinka mahtaisi olla, jos vaihtaisi huoltoajat heti kohta tapahtuviksi, eikä siihen 15-päivään kesäkuuta.

Työn iloa ja hienoa alkavaa keväältävea kaikille Teille!

*Teksti: Isko Uusimäki
Kuva: Pekka Paloranta*

Hyötyajoneuvot nyt yhdessä paikassa Vehkalassa

Vehon jättisatsaus parantaa palveluja

Mercedes-Benzin hyötyajoneuvojen palvelut harppasivat reippaasti eteenpäin vuodenvaihteessa, kun Vantaan Vehkalassa sijaitseva uusi moderni ja hulppea palvelukeskus otettiin käyttöön.

Myös bussiasiakkaille Veholaksi nimetty ja vain Mercedes-Benz-tuotteisiin keskittyvä palvelukeskus merkitsee parempia palveluja. Bussipuoli toimii Vehon erikoismyynnin osana. Erikoismyynnin vetäjänä on viime vuoden lopusta alkaen toiminut myyntijohtaja Mikko Nurmi. Bussikaupoista vastaavat edelleen alalla erittäin tunnetut miehet eli myyntipäälliköt Juha Mäenpää ja Janne Perheenmies.

Kolmikko esittelee varsin ylpeänä Veholaa, joka luo loistoa kuin (kolmisakarainen) tähti koronajan ja etenkin Ukrainan sodan tuomaan synkeyteen.

Valoa todellakin kaivataan. Vehon miehet myöntävät, että ajat ovat olleet varsin haastavat ja kovin suurta helpotusta ei ole näkyvissä.

– Linja-autoala on edelleen vaikeassa tilanteessa. Ymmärrämme hyvin asiakkaidemme hädän,

Veholaiset iloitsevat uusista toimitiloista, jotka tarjoavat loistavat puitteet niin myynnille kuin jälkimarkkinoinnin palveluillekin. Bussipuolen myyntipäälliköt Janne Perheenmies (vas.) ja Juha Mäenpää sekä erityismyynnin vetäjä myyntijohtaja Mikko Nurmi yhteiskuvassa toisessa kerroksessa, josta avautuu näkymä upeaan myyntihalliin.

sillä samassa veneessä tässä ollaan, kiteyttää Nurmi.

Pohjoismaiden suurin

Vehola on valtaisa – kaikilla mittareilla. Kyseessä on vuonna 1939 perustetun Vehon historian

mittavin investointi, jonka tuloksena on syntynyt pohjoismaiden suurin hyötyajoneuvokeskus.

Kehä kolmosen ja Hämeenlinnanväylän rakennettu Vehola koostuu kolmesta tontista, joiden yhteinen, yli 100 000 neliön pinta-ala vastaa 14 jalkapallo-

kenttää. Kymmenen hehtaarin väljät ulkoalueet ilahduttavat varmasti niitä, jotka joutuivat sompalemaan Lommilan Vehon ahtaaksi käyneellä pihalla.

Uusi maailma avautuu myös sisätiloissa, sillä 11 000 neliötä tilaa on lähes kaksinkertainen

Vaihtoautojen kauppa odottaa vilkastumistaan. Kotimaisten vaihdokkien lisäksi Veholla on tarvittaessa käytössään Euroopan kattava Mercedes-Benzin verkosto, josta löytyy valtaisa määrä vaihtoehtoja.

Huoltopäällikkö Timo Juvosen vastuulla on Veholan korjaamo ja jälkimarkkinointitoiminnot, joissa työskentelee yhteensä satakunta ammattilaista.

Neste K Pukaron Paroni

Legendaarinen matka-asema Lapinjärvellä

Koivistontie 2, 07830 Pukaro

www.pukaronparoni.com

Varaa ryhmäruokailut P. 019 613185

määrä aiempaan verrattuna. Keskeinen palvelua parantava ja nopeuttava muutos on, että kaikki keskeiset toiminnot on saatu yhteen paikkaan. Tavoitteena on palvella asiakkaita "yhden luukun"-periaatteella.

Nyt saman katon alta löytyvät kaikki ammattilaisten tarvitsemat palvelut: uusien ja käytettyjen ajoneuvojen myynti, huolto- ja korjaustoiminnot, CharterWay-autonvuokraus, katsastus sekä autopesu. Tiloista löytyy luonnollisesti myös ravintola. Huollon valmistumista odotteleville kuljettajille on tarjolla rauhalliset lepohuoneet.

Korjaamossa tilaa ja tehoa

Veholan uutuuttaan kiiltävä avara huolto- ja korjaamohalli on vaikuttava ilmestys, joka henkii modernia tekniikkaa ja tehokkuutta. Läpiajettavia huoltotiloja on rakennuksen molemmin puolin; ajosuunnassa mittaa kertyy peräti 40 metriä.

Toiselle puolelle on keskitetty raskaat kuormurit ja bussit; toisella puolella käsitellään Sprinter-kokoluokan ja kevyempiä autoja. Yhtä aikaa työn alle pääsee 30 raskaampaa ja 15 kevyempää ajoneuvoa.

Vehola on todellinen ammattilaisten keskittymä, jossa työskentelee yhteensä liki 150 ihmistä. Autojen kimpussa touhuaa lähes 60 mekaanikkoa. Työnjohtoa ja varaosia hoitaa kolmisenkymmentä henkeä. Korjaamon töiden organisoimisen tasoa ja tehokkuutta kuvaa hyvin suorituskyky: päivittäin korjaamosta valmistuu satakunta ajoneuvoa.

Tervetuloa sähköbussitkin

Täyssähköbussit ovat yleistyneet Suomessakin ripeästi viimeisen parin vuoden aikana. Käytännössä kaikki sähköbussit hankitaan kaupunkialueiden sopimusliikenteisiin, joiden kilpailutuksissa päästöttömällä ajoneuvolla saa maksimipisteet.

Pian nähdään meilläkin asiakkaalle toimitettu Mercedes-Benz eCitaro. Kuljettajakoulutuksiin erikoistunut TTS uusii paraikaa kalustoaan, ja on tilannut seitsemän uutta Mercedes-Benz -bussia. Joukossa on myös maamme ensimmäinen eCitaro.

Sähköisten hyötyajoneuvojen yleistymisen merkitsee suuria muutoksia myös huolto- ja korjaustoimintoihin. Uusien toimi-

tilojen ja uusimman tekniikan myötä Veholla on alettu hyvisä ajojen valmistautua uusiin haasteisiin. Sähköajoneuvoihin erikoistuneet asentajat ovat saaneet kattavan koulutuksen tarvittavine lupineen. Samoin korjaamohallissa on tehty erikoisjärjestelyjä.

– Täyssähköisille linja-autoille on varusteltu oma huoltopaikka. Autoa ympäröi telinekehikko, jonka avulla voidaan turvallisesti käsitellä auton katolle sijoitettuja akkuja sekä muuta korkeajännitteistä tekniikkaa, Veholan huoltopäällikkö Timo Juvonen mainitsee.

Lisää sähköä on luvassa ensi vuonna, kun markkinoille on tulossa täyssähköinen Sprinter.

Uusi Sprinter ja midintouro

Kireästä maailman- ja markkinatilanteesta huolimatta Vehon bussimiehet katselevat luottavaisesti tulevaisuuteen. Tuotevalikoima on kohdallaan, ja sitä parantavat entisestään tulossa olevat uutuudet.

– Uusi Sprinter ja sen uudet moottoriratkaisut ovat herättäneet runsaasti kiinnostusta.

Sprinteriin tuleva uusi 1,9-litrainen moottori on ollut käytössä jo Vitoissa runsaan kahden vuoden ajan. Kokemukset luotettavuudesta sekä polttoainetaloudesta ovat erittäin hyviä, Janne Perheemies kertoo.

– Tunnetusti monet suomalaiset bussiyrittäjät tykkäävät kuitenkin isomman koneen hyrinästä, joten Sprinterin saa edelleen myös 3,5-litraisella V6-koneella, Perheemies lisää.

Muutakin uutta on bussiväelle luvassa. Mersun linjaliikenneversio Intouro on meillä edelleen harvinainen. Moni on valinnut sen asemesta vastaavatyypisen Setran, joka on periaatteessa sama auto.

– Tuomme markkinoille nyt Intouron lyhyen version, joka sopii joustavasti monenlaisiin liikennetarpeisiin. Midikokoiseen Intouroon saadaan 37 mukavaa paikkaa. Auto voidaan varustaa myös WC:llä. Esittelemme tämänkin uutuuden Jyväskylän bussinäyttelyssä kesäkuussa, lupaa Juha Mäenpää.

Pekka Paloranta

Mekaanikko Pasi Matikainen on erikoistunut busseihin.

Massiivinen Vehola sijaitsee Vantaan Vehkalassa Kehä III:n varrella Hämeenlinnanväylän tuntumassa. Kuva: Veho.

Charterkuljettaja dumppperikeikalla

Volvo A30D on kurikkalaisen Maarakennus Mäki-Kala Oy:n laite samoin kuin tela-alustainen kaivinkonekin.

Tilausajokuljettajan toimenkuva on sängen moninainen, kun mietitään erilaisten bussien määrää ja mallistoja. Ajetaan mitä tilataan, jos sattumoisin on mitä ajaa.

Sain tilaisuuden tarjota tilausajokuljettajana hieman erikoisempaan projektiin ajamisapua naapurille, joka oli aloittanut talonrakentamisen työt ja maamassoja piti kiireesti siirtää pois perustusten tieltä. Hän itse käytti 18 tonnin Volvon ympäripyörivää kaivinkonetta lastaustyössä.

Volvon A30G dumpperi on vaihtokäyttöinen, kun sitä tar-

kastelee vierestä. 29000 kg tyhjää painoa on saman verran kuin esimerkiksi Setran DD kokonaisu-paino on täydessä kuormassa. 6WD-maansiirtokoneella 17,5 kuution lava täynnä, painon voi laskea kuutiotilavuus x 1,5t = 26,25t. Siis yhteensä n 55tonnia.

Volvo A30G dumpperi on tehty todelliseksi työkoneeksi, jota on helppo ja kevyt käyttää ohjauksessa, mutta ajamisessa on hyvä ottaa huomioon suuret painot ja fysiikan lait. Ajouran kantavuus ja kallistukset kaikkiin suuntiin.

Lisänä on vielä näin talviaikaan lumen tiivistyminen pyörien

alla. Liukumäki voi päästä yllättämään ja pysähtyminen onkin sitten oma lukunsa.

Kuorman kippaus on myös suunniteltava oikein, jotta välttytään takavaunun kaatamisilta. Sen takaisin pyöriin saamiseksi vaaditaan siltä riittävän kokoinen kaivinkone.

Olin kerran Volvon maansiirtokoneiden näyttötilaisuudessa Ruotsissa, jossa esiteltiin mm dumpperien telirakenteita siten, että iso kaivinkone käänsi kauhallaan laitteen kyljelleen ja sitten takaisin. Varsin mielenkiintoisen näköistä puuhaa.

Volvon A30G dumpperi on mieltetty kokonaisuus, jossa on huomioitu erilaiset ajo- ja työtilanteet volvomaisen perusteellisesti. Kuljettajan on helppoa omaksua hallintalaitteet, varsinkin jos ne voi opiskella kouluttajan kanssa.

Käynnistyksessä on oma protokollansa ja esiohjattujen toimintojen katkaisimet on ehdottoman tärkeitä käydä läpi ja ymmärtää esimerkiksi voimalinjan akselien lukkojen käyttö. Voimaa ja painoa on paljon. Kun ohjaamo on DD

Setran toisen kerroksen korkeudella, on hyvä myös tarkastella

Dumpperin pyörät on tehty kovaan käyttöön. 17-18 kuution kuormatilaan kertyy painoa huomattavan paljon

Peilit ovat suuret, sillä peruuttaminen on olennainen osa ajotapahtumaa

SIPOONLAHTI

SUBWAY

KOTI
PIZZA

Porvoo - Helsinki, puolimatkan krouvi.

erilaiset katvealueet ja harjoitella ”avaruudellista ajattelua” kääntymisten tarvitseman tilan suhteen.

Ajeltuani pari päivää laitteella, alkoi tulla ajatus tarjoutua tekemään ohjaamotyöskentelyä enemmänkin. Ja kun tuo maastoajo on aina kiinnostanut, niin otin tarjouksen vastaan jatkokeikoillekin ainakin toistaiseksi.

Teknillistä tietoa voi hakea osoitteesta www.volvoce.com/suomi.

*Teksti ja kuvat
Isko Uusimäki*

Etummainen vipu ohjaa automaattivaihteistoa, liikerata ylhäältä on 1-2-3-D-P-R. Käänteinen esim muutamaan muuhun vaihteistokaavaan. Oikealla on kipin ohjausvipu. Lava nousee lähes pystysuoraan ylös ja liike on valvottu varoitusvaloin ja -äänin. Sivusuuntaisesti laitteen tulisi olla mahdollisimman vaaka-asennossa.

Dumpperin ohjaamosta näkymä juuri valmistuneelle palstatielle.

Välillä tarvittiin ”selän rapsutukseen” hieman isompaa kouraa

MITÄ LIIKEMERKKI KERTOO

Tai mitä sen halutaan kertovan

Lähes kaikilla yrityksillä ja tahoilla on oma logo ja liikemerkki. Näemme logoja ja liikemerkkejä jatkuvasti niin mainoksissa ja bussien kyljissä. Mitä niillä viestitään? Charter Club -lehti kävi Ylöjärvellä Akun Tehtaalla ja tapasi Suomen johtavan heraldikon, taiteilijan ja motoristin Harri Rantasen. Halusin kysyä Harrielta mitä hän näkee näyttämässäni liikemerkeissä. Virittyäksemme tunnelmaan aloitin kahdesta maailman tunnetuimmista liikemerkeistä.

- Ensinnäkin on äärimmäisen harvinaista tavata toimittaja, joka tietää logon ja liikemerkin eron. Mutta lähdetään purkamaan Applen liikemerkkiä. Ensimmäiseksi mieleeni tuli lapsuus, kun käytiin omenavarkaissa. Kun haukattiin omenasta pala, ja jos se maistui

pahalle, heitettiin se kerran haukattu omena pois. Applen merkki näyttää juuri siltä, että omena ei ole ollut syömäkelpoinen. No, asiaan mennäksemme, elettiin 70-luvun loppupuolta kun Apple perustettiin nimellä Apple Computer. Tuon nimen keksi muistaakseni Steve Jobs. Hänellä oli omenafarmi, ja sieltä kotiin palattuaan mietti, että Apple Computer sointuu oikeastaan aika hyvin, ja mikä tärkeintä, se tulee aakkosissa ennen kilpailevaa Ataria. Tuo Applen liikemerkki on erinomainen esimerkki siitä, kun brändi on rakennettu kuntoon, siinä ei tekstejä tarvita. Pelkkä vilkaisu kertoo mistä tuotteesta on kyse, Harri Rantanen aloittaa.

- Elettiin 1880-luvun loppupuolta kun atlantalainen farmaseutti puuhasteli kammiossaan kehitellen erilaisia juomia. Hän käytti valmistuksessa kokapensaasta saatua uutetta ja kofeiinia sisältävää kolapähkinää. Farmaseutin kaveri sai oivalluksen juoman nimeksi, ja he päättivät nimetä sen Coca-Colaksi aineosien mukaan. Hän suunnitteli tuotteelle logon kursiivikirjoitusta käyttäen. Nyt tuonkin tekstin nähdessään tietää mitä pullo sisältää. Tämä taitaa olla yksi vanhimpia muuttumattomia logoja. Suomalaiset näkivät ensimmäisen kerran tuon Coca-Cola tekstin Helsingin olympiakisojen aikaan vuonna 1952, hän tietää.

- Eli sekä Apple että Coca-Cola ovat erinomaisia esimerkkejä hyvästä liikemerkestä ja logosta. Apple on brändännyt tuon tuotteen niin hyvin, kuin myös Coca-Cola, että niitä tuotteita ei tarvitse selitellä.

Nuolet, elukat ja renkaat ovat paljolti käytettyjä liikemerkkipohjia. Erilaisia eläimiä on käytetty sangen runsaasti; janiitä, lintuja, karhuja... Onni Vilkkaan vinttikoiraa on näistä legendaarisin.

Ikonit: liikenneneuvos Onni Vilkas, vinttikoiraa ja pikavuoro Helsingistä Petrogradiin

Logo = Yrityksen/tuotteen nimi ja liikemerkki
Liikemerkki = Logon graafinen osa, joka monesti toimii yksinään

Heraldiikka eli vaakunaoppi on oppi vaakunoista ja lipuista. Nimitys heraldiikka tulee ranskan kielen airutta tarkoittavasta sanasta hérault. Englannin kielessä sama sana on herald.

Puhutaanpa Harrin kanssa bussialamme merkeistä. Aloitamme tällä klassisella esimerkillä:

- Hieno liikemerkki. Siinä hahmottuu kaksi penkeillä istuvaa matkustajaa, siinä on selvästi I, H ja L. Merkki toimii myös hyvin ilman tekstiä. Tämä on helppo muistaa ja tunnistaa. Toimii molempiin suuntiin, toisin kuin Finnairin *F*.

- Tulee mieleen joukkoliikenne, joka kiertää ympäristössä tekemässä lenkin ottamassa ja jättämässä matkustajia. Onhan tässä pyöreä päätöksentekopöytäkin.

PEKOLAN LIIKENNE OY

- Nyt on joku merkin suunnittelija nähnyt joko unta tai ajellut autollaan tuijotellen ratin keskustaa, nimittäin on niin voimakkaasti Bentleyyn merkkiä muistuttava tunnus. Siivet kuitenkin kertovat nopeudesta ja luotettavuudesta. Nopeudesta siinä mielessä, että aikataulut pitää? Kertoo myös perinteistä ja siitä isot pojot.

- Tässä on hyvä merkki. Siinä on American värit, Amerikan valkopäämerikotka ja lentokoneen peräsin. Tämä ei mitään selityksiä tarvitse, Harri summaa.

Pekolan Liikenne on yksi vanhimmista bussiyrityksistä Suomessa. Siksi on hienoa nähdä, että Pekola käyttää liikemerkkinään perinteisiä siipiä. American Airlines ei ole suomalaisille läpituttu lentoyhtiö, mutta kotimaassaan se on merkityksellisimpiä toimijoita. AA:n liikemerkki on neroudessaan myös oma mielikkini.

Liikemerkki, logo ja typografia ylipäättään ovat tärkeitä asioita. Siis joillekin. Toisaalta, ne voivat olla täysin merkityksettömiäkin asioita; joillekin.

Parin tunnin juttelu Harrin kanssa Akun Tehtaalla täytti välini korvien ja mikä hauskinta, seinän takana soitti Juha Torvinen!

”kun on brändännyt tuotteen hyvin, niin niitä ei tarvi selitellä”

Harri ”Kalkun harmaa” Rantanen on tamperelainen heraldikko, joka on suunnitellut vaakunat presidenteille Ahtisaari ja Halonen. Hänen suunnittelemaansa mitaleja, ristejä, plakaateja ovat halunneet Puolustusvoimat, Pelastustoimi ja muut merkittävät organisaatiot. Harri on aktiivinen Motoristit koulukiusaamista vastaan (MKKV ry) -yhdistyksen toiminnassa. Harrin pärrä on muuten Honda Shadow 750.

Teksti ja Harrin kuva: Kimmo Wirén
Onni Vilkaan kuva: Museovirasto / JOKA Journalistinen kuva-arkisto, Lauri Sorvojan kokoelma
Itä-Hämeen Liikenteen kuva: Jarkko Junkkari

Perinteikäs sukuyritys uskaltaa uudistua

Oulaisten Liikenne on viime vuosina yhdenmukaistanut kalustonsa ilmettä myös nimien osalta. Aiemman kuuden eri yritysnimen nykyisin sijaan keskitytään Oulaisten Liikenne-brändiin. Kuva: Pekka Paloranta.

Useasta perinteikkäästä linja-autoyrittäjästä vuosikymmenten kuluessa muotoutunut Oulaisten Liikenne -konserni on kokenut viime vuosina suuria uudistuksia. Uudenlaisten ajatusten ja rohkeiden kehitysvaihtojen myötä 86-vuotiaalla yrityksellä on reipas tekemisen meininki, vaikka ajat ovatkin vaikeat.

Oulaisten Liikenteen historia ulottuu vuoteen 1936, jolloin Joonas Pirttijärvi aloitti liikenteen linjalla Piippola-Pulkkilä-Haapavesi-Oulainen. Kahta vuotta myöhemmin hänen Matti-veljensä alkoi liikennöidä Haapaveden ja Nivalan välillä. Väinö, Eino ja Otto Pirttijärvi seurasivat vanhempien veljien esimerkkiä myöhemmin.

Veljekset toimivat aluksi omilla

nimillään itsenäisinä linja-autoyrittäjinä, mutta yhdistivät voimansa vuonna 1953 Oulaisten Liikenne Oy:ksi. Sitten yrityksen laajeni monien yritysostojen kautta merkittäväksi alueelliseksi toimijaksi.

Vuonna 1986 ostettiin ylivieskalainen J.E. Klemetti Oy, pari vuotta myöhemmin raahelainen Käkälän Liikenne Oy (aloittanut myös 1936) sekä kärsä-

mäkeläinen T. Konttila Ky ja vuonna 1990 pyhäsalmlainen K. Hollanti Ky. Työntekijöiden ja samoin bussien määrä nousi parhaimmillaan yli sadan.

Yritysten toimintaa kehitettiin ja hyödynnettiin suuruuden tuomaa synergiaa yli 30 kunnan muodostamalla liikennealueella, joka kattoi merkittäviä seutuja Pohjois- ja Keski-Pohjanmaan alueista sekä ulottui myös kes-

kiseen Suomeen ja Kainuuseen. Joukkoliikennepalvelujen järjestämistavan muutoksen myötä kilpailutuksista tuli arkipäivää myös Oulaisten Liikenteelle, jonka liikennekenttä pirstoutui ja osa synergiahyödyistä hukkuu.

Palkkajohtajien aikaan

Toimintaa on jouduttu sopeuttamaan ja etsimään selviytymiskeinoja. Omistajasuku on miettinyt asioita uusiksi.

Monelle perinteiselle bussiyritykselle epätyypillinen ratkaisu tehtiin elokuussa 2017 sitten, kun konsernille valittiin ensimmäistä kertaa suvun ulkopuolinen toimitusjohtaja. Tehtävää hoiti kahden vuoden ajan Timo Kivellä.

Nykyinen toimitusjohtaja Henri Hihnala nimitettiin toimitusjohtajaksi elokuussa 2019. Miten suvun ulkopuolelta tullut johtaja on pärjännyt tehtävässään?

– Kun pitkään perheyhtiönä toiminut yritys tekee päätöksen jatkaa toimintaansa palkkajohtajan vetämänä, on se aina omistajakunnalle iso päätös ja vaatii suurta luottamusta puolin ja toisin, Henri luonnehtii.

Palkkajohtajan tuoma muutos on hänen mukaansa ollut merkittävä jo pelkästään viime vuosien toimintaympäristöstä johtuen.

– On jouduttu tekemään kipeitäkin päätöksiä toiminnan kehittämiseksi ja tulevaisuuden turvaamiseksi. Näissä päätöksissä joudutaan aina hieman painiskelemaan vanhan toimintakulttuurin ja taloudellisten realiteettien sekä toimintaympäristön tuomiin muutosten ristitulessa.

– Loppujen lopuksi tämäkin on oikeiden kompromissien löytämistä ja tulevaisuus näyttää miten näissä on onnistuttu, Henri kiteyttää.

Puolet kalustosta uusiksi

ELY-keskusten ja kuntien osuamista on välillä moitittu kovinkin sanoin. Yrittäjät ovat kokeneet, että ostajat eivät osaa ostaa.

– Hankintaosaaminen kehitty

Harvinainen kuva 1950-luvulta: Oulaisten asemalla lähdössä yhtä aikaa Pirttijärven, Käkelän ja Klemetin linjureita.

pikku hiljaa. Osa kunnista käyttää myös konsultteja liikenteen suunnitteluun. Tämä on auttanut siihen, että yhä useammin hankitaan täysisiä autokierroja. Ne ovat hankintayksiköille kustannustehokkaita ja liikenneoitojoiden kannalta järkeviä tuottaa, Henri sanoo.

Viime vuosien markkinatilanne on hänen mukaansa kuitenkin synnyttänyt kosolti ylikapasiteettia, joka on tuonut voimakkaan hintakilpailun alalle.

– Omasta mielestämme olemme pärjänneet ihan kohtuullisesti omalla toimialueellamme ja yhteistyö hankintayksiköiden kanssa on toimivaa, Henri kiittää.

Henri Hihnala on johtanut Pirttijärvien perinteistä yritystä syksystä 2019 alkaen. Kuva: Merja Pirttijärvi

Osaltaan pärjäämisessä on auttanut bussikaluston ripeä uusiminen, jonka ulkopuolistenkin on ollut helppoa huomata.

– Viimeisen kahden vuoden aikana olemme uusineet noin puolet kalustostamme. Pääsääntöisesti syynä ovat tiukentuneet päästövaatimukset toimialueemme kilpailutuksissa, Henri mainitsee.

Vaikka vanhat bussit olivatkin suurilta osin peruskunnostettuja ja hyvin toimivia, päästöluokan korottaminen ei ollut taloudellisesti enää kannattavaa.

– Tällä hetkellä kaikki aktiivikäytössä olevat autot ovat vähintään EURO3 -luokkaa ja yli

puolet autoista ovat jo päästöluokkaa EURO5 tai parempi.

Korona hiljensi Matka-Rastin

Yli kaksi vuotta kiusannut korona on puraissut Oulaistenkin suunnalla.

– Toimintaa on saneerattu ja kehitetty hyvin voimakkaasti. Meillä on ollut onnea, sillä henkilöstö on säästynyt laajamittaisilta sairastumisilta, Henri tuumii.

Korona on koetellut erityisesti matkailupuolta. Konsernin oman matkatoimiston eli Matka-Rastin liikevaihto on käytännössä kokonaan kadonnut.

– Sopimusliikenne on saatu pidetty suurin piirtein koronaa edeltävällä tasolla. Tilausajojen puuttuminen on tietenkin lohkaissut oman osuutensa mutta sen rooli konsernissa ei ollut ennen koronaakaan liian hallitseva.

– Tautitilanne näyttää nyt pikkuhiljaa helpottavan. Mutta kestä vielä jonkin aikaa ennen kuin matkustajat palaavat linjavuoroille ja tilausajot pääsevät täyteen vauhtiin. Matkustusvelkaa on tietenkin ihmisille kertynyt, mutta on vaikeaa arvioida milloin luottamus ja suuret massat palaavat.

Polttoainelisiä hintoihin!

Dieselin hurja hinnannousu on saanut kuljetusalan yrittäjät

OULAISTEN LIIKENNE -KONSERNI

Oulaisten Liikenne konserni koostuu Oulaisten Liikenne Oy:stä ja sen täysin omistamista tytäryhtiöistä Kamusen Liikenne Oy ja Matkatoimisto Matkarasti Oy.

- Konsernin liikevaihto noin 5,5 miljoonaa euroa (arvio 2022)
- Palveluksessa noin 60 ammattilaista
- Busseja noin 70.
- Liikennealueen ääripisteet Pohjois- ja Keski-Pohjanmaan alueilla Oulu, Kokkola ja Pyhäjärvi.

tuskalliseen tilanteeseen, kun toiminta uhkaa muuttua tappiolliseksi. Nousu alkoi jo koronajan alkuvaiheissa, mutta sie-tämättömiin mittoihin ahdinko kärjisty Venäjän aloitettua sodan Ukrainassa.

– Kustannusten nousuun sopimuskaudella on hyvin vaikea varautua tarjouksen tekohet-

kellä. Kyllä sopimuskaudella tapahtuvat merkittävät hankintahintojen korotukset esimerkiksi polttoaineen osalta nakertavat suoraan kannattavuutta, Henri sanoo.

– Bussiyrittäjät ovat jo kärsineet kahden vuoden koronakurimusta, joten viimeaikainen polttoaineen hinnannousu on

kyllä erittäin vakava isku kaikille. Ongelmaan pitää löytää jokin yhteiskunnallinen ratkaisu, jolla yritysten toimintaedellytykset myös jatkossa turvataan.

– Henkilökohtaisesti toivoisin, että myös linja-autoliikenteen sopimuksiin saataisiin tavara-puolella jo pitkään ollut poltto-ainelisiä, jolla hintaa korjataan

jopa kuukausittain polttoaineen hinnan muuttuessa.

Jatkuva haku kuljettajista

Työvoiman saatavuuden ongelmat eivät ole vieraita Oulaisten Liikenteelläkään, joka tunnetusti on ollut haluttu työpaikka.

"Meillä on hyvä yhteishenki"

Raahesta kotoisin oleva Erkki Tabell ajoi kymmenkunta vuotta taksia, mutta kyllästyi vuorotyöhön. Autoalasta kiinnostunut mies ei kuitenkaan halunnut hylätä kumipyöriä, joten bussit vetivät puoleensa.

– Menin JAO:n järjestämään työvoimakoulutukseen vuonna 2013. Käkelän Liikenteelle pääsin työharjoitteluun elokuussa 2014 ja harjoittelun jälkeen alkoi työsuhte, Erkki kertoo.

Linja-autonkuljettajan työssä ja Oulaisten Liikenteen palveluksessa mies on omien sanojensa mukaan viihtynyt hyvin.

Pari vuotta sitten Erkki sai lisää vastuuta, kun hänet nimitettiin Raahen yksikön työnjohtajaksi. Kuluvan vuoden alusta työmäärä lisääntyi ja nimike muuttui aluetyönjohtajaksi.

– Nyt vastuullani on yrityksen rannikkoalueet eli Raahen lisäksi Kalajoen ja Paavolan varikot liikenteineen. Henkilöstöä näissä paikoissa on yhteensä 35. Kuljettajan työ on tehtäväkuvan

Tilaisajojakin Erkki on ajanut jonkin verran, mutta nykyisessä aluetyönjohtajan roolissa ajaminen rajoittuu edestakaiseen Raah-Oulu -vuoroon. Kuva: Martti Jyrinki

muutoksen myötä jäänyt aiempaa vähemmäksi.

– Ajan kuudelta lähtevän aamu-vuoron Ouluun ja palaan takaisin Oulusta 8:10 lähtevällä vuorolla, joka on perillä Raahessa ennen kymmentä.

Siitä eteenpäin työpäivä sujuu-kin toimistolla asioiden suunnittelun ja järjestelyjen merkeissä. Erkin vastuulla on muun muassa työvuorosuunnittelu.

Kolmen yksikön asioiden hoidossa sarkaa kyllä riittää.

– Joka päivä on jotain muutoksia, jotka vaativat toimenpiteitä, Erkki kuvaa.

Yksin ei haasteiden kanssa tarvitse silti olla. Isohkon konsernin pääkonttorista ja muista yksiköistä löytyy asiantuntemusta ja apua, kun niitä tarvitaan.

Kuljettajien esimiehenä Erkki luonnollisesti joutuu seuraamaan muidenkin työntekoa. Ammattilaisten tekemisiin joutuu kuitenkin harvoin puuttumaan.

– Meillä on täällä hyvä yhteishenki, Erkki kiittää.

Mutta millaisia kuljettajan ominaisuuksia hän itse pitää tärkeinä?

– Hyvä kuljettaja ottaa liikenneturvallisuuden huomioon, on kohtelias ja ei tuo itseään liikaa esille sekä huolehtii omasta ja kaluston siisteydestä.

– Vakituista henkilökuntaa on saatu toistaiseksi palkattua koh- tuullisesti. Kysyntää tasaavan keikkatyövoiman saatavuus sen sijaan heikkenee koko ajan. Kul- jettajista on jatkuva haku päällä, ja yhteistyötä tehdään jatkuvas- ti muun muassa oppilaitosten kanssa, Henri kertoo.

Työvoiman saatavuus tulee hän- nen mukaansa olemaan tule- vaisuudessa erittäin merkittävä haaste.

– On hyvin tärkeää, että koko linja-autoalan toimintaedelly- tykset pystytään pitämään sel- laisena että alalla on mukava työskennellä. Alan pitää pystyä tarjoamaan riittävä toimeentulo. Jos nämä asiat ovat kunnossa, alan pitäisi pystyä houkuttele- maan myös uutta työvoimaa.

Kuljettajien koulutuksen osalta kaikki ei ole Henrin mielestä mennyt putkeen.

– Henkilö- ja tavaraliikenteen ammattipätevyysien eriyttämi- nen on ollut paha virhe linja-au- toalan työvoiman saatavuuden kannalta. Tällä hetkellä toisen asteen perusopetus tuottaa käy- tännössä vain tavaraliikenteen osaajia tavaraliikenteen am- mattipätevyydellä varustettuna. Jatkokouluttautuminen linja-au- tonkuljettajaksi vaatii lisäopin- toja, joihin hakeutuminen vaatii merkittävän taloudellisen panos- tuksen opiskelijalta.

– Mielestäni yksi yhteinen am- mattikuljettajan pätevyys pitäisi

riittää molemmille osa-alueille, jolloin osaamisen tai työuran ke- hittyessä olisi siirtyminen tava- raliikenteestä henkilöliikenteeseen jouhevampaa, eikä vaatisi byrokraattista pakkokoulutusta. Yritykset kyllä kouluttavat rek- rytoitavia siirtymävaiheessa, jos sille nähdään tarvetta.

– Direktiivikoulutusta pitäisi myös kehittää enemmän siihen suuntaan, että yrityskohtaisia tarpeita otetaan paremmin huomioon.

Laadukas matkatuotanto kantaa

Kautta aikain Oulaisten Liiken- ne on tunnettu myös vahvana tilausajoyrityksenä. Tärkeässä täydentävässä roolissa on ollut lisäksi oma matkatoimisto Mat- ka-Rasti. Kummankaan puolen näkymät eivät ole nyt kovin ruu- suiset.

– Tilausajoista on varmasti koron- an takia kadonnut pysyvästi asiakkaita. Mutta miten poltto- aineen hinnan kehitys ja ympä- ristötietoisuus tulevaisuudessa muuttaa liikkumista? Tulossa voi olla kiintoisia näkymiä. Ti- lausajot kun ovat hyvin ekologi- nen ja taloudellinen tapa liikkua isommalla porukalla.

– Matkatoimiston toimintaa on sopeutettu ja ylimääräisiä kuluja siivottu pois, jotta tulevaisuuden toimintaedellytykset voidaan turvata. Yhtiö on kuitenkin ta- loudellisesti vakaalla pohjalla ja

”Tilausajokuljettajat- yhdistys on tärkeä tekijä”

Toimitusjohtaja Henri Hihnala uskoo vankasti, että tulevaisuu- dessakin tarvitaan tilausajon ammattilaisia.

– Varmasti tarvitaan. Tilausajot vaativat erityisosaamista ja on- gelmanratkaisukykyä, joka kehittyy muun osaamisen rinnalla. Henrin mielestä Tilausajokuljettajat-yhdistyksellä on merkittä- vä rooli:

– Yhdistys kehittää jäseniensä ammatillista osaamista ja yhtei- söllisyyttä, joten se on erittäin tärkeä osatekijä tällä alueella.

– Kuljettajan työ on ammatillisesti yksinäistä työtä, koska työ- toveri harvoin on matkalla mukana. Tästäkin syystä on hyvä että on olemassa verkosto johon tukeutua tai jakaa osaamistaan.

MARKKULA
LAKIASIAINTOIMISTO

www.markkulaki.fi

Tunnetme kuljetusalan lakiasiat.

- työoikeus • julkiset hankinnat
- yhtiö- ja sopimusoikeus • liikennevahingot ja korvausasiat

Markkula Lakiasiantoinimisto Oy
Mannerheiminkatu 15, Lahti | p. 010 200 3500

Tkt, OTM
Antti Tieva

VT, OTM
Mikko Markkula

pystymme reagoimaan tulevai- suuden tarpeisiin.

– Odotamme rauhassa, miten matkailu kehittyy tulevaisuu- dessa. Meillä on valmius jatkaa palvelutarjontaa heti kun maail- mantilanne sen mahdollistaa.

Tulevaisuuden näkymät ovat kuitenkin suuri arvoitus, johon Euroopassa käynnissä oleva sota tuo oman karmean mausteensa.

– Pandemian aikana matkusta- neet ovat huomanneet, kuinka

kullan arvoista on saada aitoa palvelua ja tukea silloin kun matkasuunnitelmat menevätkin uusiksi. Samaan aikaan netti- varaaminen kasvaa koko ajan ja sen tuoma hintakilpailu tulee supistamaan perinteistä matka- toimistotoimintaa.

– Uskomme silti edelleen laa- dukkaaseen, sisällölliseen mat- katuotantoon ja siihen tulemme panostamaan myös jatkossa.

Teksti Pekka Paloranta

Matka-Rastin esitteen kuvitusta muutaman vuoden takaa.

Martilla 40 vuotta täyteen Käkelässä

"Sataprosenttisesti palveluammatti"

Vaihtamalla ei parane. Tämä kuvaa hyvin raahelaisen linja-autonkuljettaja Martti Jyringin ammattiuraa, johon on mahtunut vain yksi työnantaja. Martti aloitti harjoittelijana Käkelän Liikenteellä 1.1.1982, joten 40 vuotta meni rikki tammikuussa.

Vaikka Martti ei olekaan paikkaa vaihtanut, työnantajan virallinen nimi on vaihtunut vuonna 1988 tapahtuneen yrityskaupan myötä. Tuolloin Käkelän Liikenne siirtyi Oulaisten Liikenteen omistukseen, mutta firman nimi säilyi.

– Olen ollut aina uskollinen Käkelälle ja jatkan samalla tavalla loppuun asti. Tämä on hyvä talo, jossa yhteistyö on toiminut hyvin. Täällä myös arvostetaan vanhaa työntekijää, Martti kiittää.

Uransa alusta asti Martti tottui ajamaan kaikkia liikennetyyppejä ja linjoja, joita Käkelällä tuolloin oli.

– Jokapaikan höylä olen ollut ja mielelläni.

Myös tilausajot tulivat varhain mukaan.

– Eläkeläiset olivat jo silloin iso asiakasryhmä. Heidän kanssaan tehtiin viikonkin pituisia reissuja. Pottupussit sekä kahvit otettiin mukaan, ja kaasulla keiteltiin sopivalla parkkipaikalla. Ei silloin ollut ravintoloita tienvarsilla.

– Ruokailuun meni pari-kolme tuntia. Ei silloin ollut kiirettä, mutta tunnelma oli korkealla, Martti muistelee.

Ensimmäisen ulkomaanreissunsa Martti teki jo vuonna 1982, ja se suuntautui tietysti Leningradiin. Sittemmin itänaapuri tuli tilausajoissa hyvinkin tutuksi Moskovaa ja Murmanskia myöten.

Tilausajobussin ratissa Martti laskee käyneensä noin tusinassa eri maassa.

– Martti on loistava tyyppi ja kuljettaja. Nautimme aina matkoista hänen kyydissään, kiittävät brittiryhmiä oppaina Lapissa olleet Karina Metcalfe (vas.) ja Louise Jones. Martti oli tänäkin talvena monta viikkoa Lapissa turisteja palvelemaan. Kuva: Karina Metcalfe.

– Kansakoulun olen käynyt, ja elämäkoulu on opettanut. Eri maihin olen mennyt sillä asenteella, että nyt opetellaan tätä maata. Englannilla pärjään sen verran, ettei minua pysty myymään, Martti nauraa.

Kittilässä syntynyt Martti viihtyy hyvin Lapin-keikolla ja on tänäkin talvena viettänyt pitkiä aikoja pohjoisessa ulkomaalaisia turisteja palvelemaan. Taustalla on kauan jatkunut Oulaisten Liikenteen ja Tunturilinjojen tiivis yhteistyö, ja tälläkin kertaa hoidettiin Tunturilinjojen ajoja alihankkijana.

Lapin-keikoissa on omat haasteensa, mutta niidenkin kanssa Martti on tottunut pärjäämään. Pakkasan kanssa on osattava toimia, kun mittarit lähenevät miinus viittäkymmentä. Ja toisaalta kesällä voi olla saman verran lämpöä, mikä sekin haastaa kuljettajaa.

Kuten useimmissa tilausajoissa,

Lapin-ajoissakin ollaan tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden ja ryhmänvetäjien kanssa. Miten Martti pärjää erilaisten tilanteiden kirjossa?

Martti nostaa keskipisteeseen asiakkaan ja tämän tarpeet sekä toiveet.

– Tämä on sataprosenttisesti palveluammatti. Kuljettaja on paras myyntimies niin hyvässä kuin pahassa. Hänen tehtävänsä on saada asiakas tulemaan seuraavankin kerran.

– Kannattaa aina asennoitua asiakkaan asemaan. Jos istuisit asiakkaan paikalla, millaista palvelua ja ajotapaa itse toivoisit. Martti painottaa asiakkaiden tasapuolista kohtelua:

– Jokainen asiakas täytyy ottaa yksilönä hänen taustastaan riippumatta. Kaikille on kaikille tarjottava yhtä hyvää palvelua, jossa on lämmin sydän mukana. Koululaisia Martti on aina aja-

nut mielellään. Joskus myönteinen palaute saattaa tulla pitkän ajan kuluttua – vaikkapa kaupan kassajonossa:

– Martti! Muistatko vielä? Kuljin kouluun kyydissäsi silloin 30 vuotta sitten.

Tilausajokuljettajan työ on välillä tunnetusti kuluttavaa ja voi rasisittaa myös perhe-elämää. Martti tietää, että tässä ammatissa kotiasioiden on oltava kunnossa: – Suurin kiitos kuuluu vaimoleni, jota ilman tämä työ ei olisi onnistunut!

Pekka Paloranta

Juho Käki on yhdistyksemme nuorin Ura selvillä jo yläkoulussa

Tilausajokuljettajat-yhdistyksen nuorin jäsen Juho Käki (18) oli jo lapsena kiinnostunut liikenteestä ja ajoneuvoista. Peruskoulun 9:nnellä luokalla yhteishakua tehdessä alan valinta oli nuorukaiselle selvä.

Tuusulalainen Juho oli ollut jo ennen yhteisvalintaa Ventoniemi Oy:llä Tet-harjoittelussa eli työelämään tutustumassa alkuvuonna 2018. Tet-jaksot tunnetussa bussifirmassa vahvistivat Juhon ajatuksia.

– Ala ylipäänsä vaikutti siltä, että sille olisi mahdollista päästä ja työllistyä hyvin, hän kertoo.

Lisää pönttä Juho sai kesätöistä, jotka nekin löytyivät Ventoniemeltä.

– Olin Hyvinkään varikolla vuonna 2018 kesätöissä pääasiassa suursiivoamassa busseja. Sen jälkeen olen ollut kesätöissä Hyvinkäällä myös kahtena seuraavana kesänä sekä muilla lomilla. Talo oli jo tuttu pidemmältä ajalta ennen kuin aloitin kuljettajana.

Peruskoulun jälkeen syksyllä 2019 Juho meni Vantaan ammatitopisto Variaan opiskelemaan logistiikka-alan perustutkintoa ja valmistuu kuluvan kevään aikana.

Juhon mielestä opintojärjestelmässä olisi kehittämisen varaa.

– Varsinaiseen linja-autonkuljettajan ammattiin tarvittavat opinnot – ammattipätevyydet mukaan lukien – olisi voinut suorittaa vuodessa niin, että kaikki tarpeellinen olisi ehditty opiskella. Opiskeltiin paljon siis ns. ylimääräistä aivan alaan liittymätöntä. Esimerkiksi maansiirtokoneen käyttöä, Juho kritisoi.

Linja-autokuljetuksiin liittyvä opiskelu ja opetus olisi hänen mielestään voinut olla ajantasaisempaa.

– Opetusmateriaalit olivat usein

Juho on aktiivinen nuorimies. Kuljettajan työn ohella hän on yrittäjä, jonka firma Paalu Partners Oy vuokraa paljuja ja pakkettiautoa. Juho on myös jäsen Tuusulan nuorisovaltuustossa.

vanhoja. Alasta kiinnostuneena tiesin asiat etukäteen.

Juho on tehnyt linja-autonkuljettajan töitä jo syksystä lähtien Ventoniemellä.

– Jakso on mennyt aika lailla odotuksieni mukaan. Tunteukset ovat pääosin olleet hyviä. Joukkoon on mahtunut niin hyviä kuin huonojakin päiviä. Tiesin etukäteen suurin piirtein, mitä tuleman piti.

– Toisaalta taas on vahvistunut usko siitä, etten kuljettajan tehtävissä loppuelämäni työskentele, Juho paljastaa.

Myönteisiä kokemuksia on kerätynyt paljon.

– Positiivisesti olen yllätynyt asiakkaiden kanssa toimimisesta. Minkäänlaisia konfliktitilanteita ei ole ollut. Myönteistä on ollut myös yllättävän säännölliset normaalityöajat sekä ajamisen mukavuus.

Kuljettajan työn raskaatkin puolet ovat näyttäneet, joskaan

eivät ole yllättäneet Juhoa:

– Maalla ajettaessa päivätautot ovat hyvin pitkiä. Työvuorot saattavat venyä yli 10-tuntiseksi, viikkosidonnaisuuden ollessa yli 50 tuntia.

Ventoniemellä Juho on viihtynyt todella hyvin.

– Ilmapiiri ja vastaanotto on ollut alusta lähtien erittäin hyvä niin kuljettajien kuin esimiestenkin keskuudessa. Tunnen tulevani kaikkien kanssa hyvin toimeen. Ylipäänsä tuntuu siltä, että työilmapiiri alalla on erittäin hyvä.

Nuorella miehellä on monenlaisia uraan liittyviä ajatuksia.

– Toki kuljettajan tehtävissä kehittyminen on yksi tavoite. Yksi urapolku voisi mahdollisesti olla esimies- ja suunnittelutehtävät.

Juhoa koskee vielä reilun vuoden verran nuorena D-kortin saaneiden rajoitus, jonka mukaan ajettava linja saa olla enintään 50 kilometriä suuntaansa.

Kun 20 ikävuotta tulee täyteen, rajoitukset poistuvat.

– Odotankin suurella mielenkiinnolla rajoitusten poistumista, sillä haluaisin päästä kokeilemaan pikavuoroliikennettä ja ajamaan kotimaassa pitkiä tilausajoja.

Tilausajokuljettajan tehtävissä Juho uskoo viihtyvänsä hyvin.

– Mukavaa on päästä työn ohessa näkemään uusia paikkoja ja ratkoa haasteita.

Vaan millaisia ominaisuuksia Juho itse arvostaa kuljettajissa?

– Maaseutuliikenteessä kuljettajan tärkeimpiä ominaisuuksia ovat asiakaspalvelu- ja ajotaidot. Erityisryhmien kanssa toimiminen vaatii pelisilmää, jota kuljettajalta olisi hyvä löytyä. Tärkeää on päästä turvallisesti perille välillä erittäin haastavissakin sääoloissa.

– Tilausajoissakin varmasti pärjää hyvillä asiakaspalvelutaidoilla ja asiakasystävällisellä ajotavalla. Mutta varmasti kuljettajalta odotetaan hieman pidemmälle heittäytymistä ja jossain tilanteissa myös kielitaitoa.

Juho sanoo jo opiskeluaikanaan tutustuneensa Tilausajokuljettajat-yhdistykseen. Päätös liittyä jäseneksi syntyi viime syksynä puheenjohtaja Kimmo Wirénin suositeltua jäsenyyttä.

– Tiesin, että todennäköisesti tulen vielä jossain vaiheessa ajamaan. Ajattelin yhdistyksen kautta löytävän tähän tarvittavaa hyödyllistä tietoa.

Tietoa Juho ensisijaisesti toivookin yhdistykseltä saavansa.

– Hyvää keskustelua alasta toivon myös, ja sitä olenkin löytänyt yhdistyksen Facebook-ryhmästä.

Teksti: Pekka Paloranta

Kuva: Juho Käki

PYHÄLLE lataamaan akkuja!

Pyhätunturilla on upeat puitteet Lapin loman viettoon. Maan parhaat rinteet ja hoidetut ladut takaavat loman aktiviteetit, hieno kelohuvila majoittaa tasokkaasti ja upea luonto palvelee sinua ympäri vuoden.

Mökki on rakennettu massiivisesta kelohirrestä ja pystyy majoittamaan mukavasti 4-6 henkeä ja tarvittaessa jopa 8. Pyhätunturi tarjoaa aktiviteettejä ja lapin elämyksiä ympäri vuoden. Mökiltä on matkaa palveluihin noin 1500 m. Katso myös www.pyha.fi

Varustus on korkeaa tasoa: Täysin varusteltu ja juuri uusittu

keittiö (katso viereinen sivu!), pesukone, kuivauskaappi, astianpesukone, tunnelmasta ja lämmöstä vastaa Tulikiven vuolukivitakka, 2 televisiota, vajasta löytyy 2 polkupyörää, lämpöpistoke autolle. Pihalla on myös grillikota.

Lomakohteen osoite: Pyhätunturintie 1298, 98530 Pyhätunturi

Varauskalenteri: www.tilausajokuljettajat.fi/jasenille/mokki/mokkivaraus/
Lisää kuvia ja tietoa löytyy verkkosivuiltamme.

*Teksti: Timo Rinnekari
Kuvat: Taina Lackman*

Mökki-isäntä:

Jukka Kähkönen

puh. 0400 695 316

sähköposti: jukka.kahkonen@tilausajokuljettajat.fi

Hinnasto jäsenille

Sesonkiviikot: 400 € / viikko

8 – 17, 36 – 40, viikko

51 eli jouluviikko alkaa

tiistaina 20.12. ja päättyy

tiistaina 27.12. ja vk 52 eli

uudenvuodenviikko alkaa

tiistaina 27.12. ja päättyy

tiistaina 3.1.2023.

Muut ajat:
300 € / viikko

Henkilökannattajille:
500/400 € / viikko

Kysy myös mahdollisia irtovuorokausia 70 € / vrk, etusija kokonaisilla viikoilla.

PYHÄNn kelomökki sai uuden keittiön

Pyhän mökillä tehtiin heti tammikuun alussa pientä pintaremonttia. Keittiö sai uudet kalusteet ja kodinkoneet sekä makuuhuone vaatekomerot. Eteisaulaankin laitettiin uuden kaapit. Saimme toimivuutta ja säilytystilaa runsaasti, silmäniloa unohtamatta.

Mökkimme on majoittanut jäseniämme vuodesta 2008. Kalusteita on uusittu tarpeen mukaan

ja nyt tuli keittiön vuoro. Tällä mennään pitkälle tulevaisuuteen.

Parhaimmillaan vuotuinen käyttöaste on ollut yli 40 viikkoa. Tämä tarkoittaa sitä, että talo on asuttuna miltei koko ajan. Materiaali- ja kalustevalinnoissa saammekin panostaa laatuun, jotta kaikki kestäisivät kovaa käyttöä ja lomanvietäjät saavat nauttia laadukkaasta asumisesta. Mökki on ollut siistissä kunnos-

sa. Kaikesta on näkynyt se, että jokainen on pitänyt sitä kuin omaansa. Siitä lämmin kiitos kaikille asukkaille!

Sujuvasti edennyt remontti vaatii hyviä ammattilaisia. Mökki oli vain 2 viikkoa pois käytöstä. Ensin purettiin vanhat pois, sitten asennettiin jo aiemmin tilatut kalusteet ja lopuksi kunnon siivous ja tavarat paikoilleen. Näin helppoa se oli!

Iso kiitos seuraaville ammattilaisille:

Puusepäntiike Peltoniemi Ky – Peltoniemi Kalusteet
PE Kalusteasennus – Pekka Erkkilä
Euronics Rovaniemi , Valokulma Oy – Timo Kajan
Huoltokero Oy

*Teksti ja kuvat
Timo Rinnekari*

Keittiön uudet kalusteet ja kodinkoneet houkuttelevat käyttämään.

Keittiön lisäksi on uusittu kaapistoja. Nyt on siistiä säilytystilaa eteisessä, makuuhuoneessa ja myös kodinhoitohuoneessa.

Pyhätunturilla joulun vietossa

Yhdistyksemme kannattajajäsen Taina Lackman eli Taina The Turisti kävi perheineen kokemassa Pyhätunturin mökkimme ensi keran ja hyväksi havaitsi. Annetaan Tainan itsensä kertoa!

Iltapäivän hämärässä saavuimme Pyhätunturin kyselemään avainta mökkiin, jossa emme olleet koskaan aiemmin olleet. Kaupan mainio valikoima yllätti meidät positiivisesti. Viikko Saariselällä oli tällä reissulla jo takana ja olimme pohdiskelleet, että pitääkö eväsmäärää tankata Kuukkelista, vai saisimmeko tarvittavat Pyhältä. Onneksemme jätimme enimmäkseen ostokset tänne perille. Jouluvuonit ja muut tarvittavat prosenttijuomat olivat sentään fiksuina hommattu jo aiemmin mukaan matkaan.

Ihanan lämmin ja siisti mökki meitä odottikin. Tavaraa oli mukana paljon ja eteisen pikkumakkari saisi toimia tavaravarastona. Tutustuimme tiloihin – hyvältä näytti. Viihtyisää! Vain WC:n sähköistys ja putkivirittelmät herättivät aluksi kauhunsekaisia tunteita – olisiko luvassa kestokiharat, jos sattuisi kajoamaan johonkin... Päädyttyämme ratkaisuun, että huussipaperitelineen vieressä oleva avonainen sähköjohto lienee maadoitusjohto, jossa sähköä ei ehkä kulkisi... tydyimme hekkotelemaan virityksiä. Onkin ollut varsinaiset asentajat tuossa vessassa; sekä sähkö- että put-

ki- ja jompikumpi oli laittanut myös timpurin osaamisensa peiliin, asentamalla kattopaneelit... Kaikenlaista mutkaa ja putkea oli siellä sun täällä. Totesimme, ettemme tuollaista tekijää ikinä hyväksyisi kotiimme. Taitaa olla sama sähkömies vedellyt johtojoan kauniisiin mökin keloseiniin sinne tänne mutkalle – olisi voinut vähän sievemmin asentaa... mutta kukin tavallaan. Myös jääkaapin oven telkkari oli mielestämme varsin tarpeeton kapine tai sitten olimme liian maalaisia. Pari televisiota olisi kyllä riittänyt.

Kotaan tulet ja makkarat tulille. Glögin lämmitimme sisällä ja laitoimme pikkuisen viilennystä

joukkoon. Korkkasimme Rovaniemen Panimosta hommatut Pyhä-Luosto -oluet makkaran keralle. Tunnelmaa oli. Lunta oli sopivasti ja pakkasta niinikään. Tänään ei jaksaisi sauna – oli ollut vain siirtymäpäivä! Viritteliin mukana kulkeneet joulupalot ja kyntteliköt ikkunoille ja asetuimme taloksi. Mikä rauha! Uni hiipi silmiin varsin varhain, joten päädyimme bunkkiin. Oleskelutilan sohva saisi toimia yhtenä vuoteena, sillä todellakin kerrossängyille olimme keksineet toisenlaisen käytön.

Aamu valkeni ja rinteet avautuivat ja suksilatu menisi lähimaastosta, mutta kävelenkin pääsisi. Kuka mitäkin halusi tehdä. Pi-

havajassa oli potkukelkka – sitä pitäisi koettaa myöhemmin. Päivä kului ulkoillessa. Sää suosi. Pakkasta oli kymmenen asteen paremmalla puolella, mutta liian kylmää ei ollut. Oli kiva palata lämpimään mökkiin. Lattiat olivat niin lämpimät, ettei alppakavillasukille ollut tarvetta.

Ruuanlaitto hoitui hyvin. Kivat astiat! Oli selvää, että käyttäjäkunta on viehätynyt oluen juomiseen, tuoppeja oli siinä määrin tarjolla. Koronan kurjistaessa tilannetta, olimme jo Saariselällä tottuneet valmistamaan herkkumme itse ja näin teimme täälläkin. Yhtä päivää lukuunottamatta, jolloin kävimme Luostolla luthinpidossa ja ametisteja kaivamassa sekä kylpylässä. Kaivosvisiitti sai meidät siinä määrin nälkäisiksi, että päädyimme hotellin a la carten pariin. Kaikki oli hyvää ja tarjoilukin pelasi. Olipa kiva syödä välillä ”ulkona”. Vaikka omat sapuskamme olivat vähintään yhtä tasokkaita. Mökissä valmistui aamuisin tuoreita sämpylöitä, ruoka-aikoina niin saksalaista auflaafia, ruotsalaista janssons-frestelseä kuin poron sisäfilettäkin. Erilaisilla lisukkeilla ja vain muutamia mainitakseni. Yhtenä päivänä saimme vieraita Rovaniemeltä ja sieltä tuli sitten joulua varten perinteiset jouluruuat ja kaikkea muuta. Joulupöytä oli

Taina the Turisti

Taina the Turisti. Harrastan satunnaisesti matkailua eri puolilla maapalloa ja eri tavoin. Pitkä koronaeristys viritti kotimaan matkailun kipinän uudelleen ja vietimme miltei koko joulukuun Lapin maisemissa. Kun maailma taas vapautuu toivotavasti - suunnitelmissa siintää jo moottoripyöräreissu Patagoniaan. Tein joskus matkanjohtajan töitä, eri puolilla maapalloa, pääasiassa Itävallassa ja Saksassa - Alpit ovat vieneet sydämeni

ja olen ollut pitkään Tilausajokuljettajat ry:n kannattajajäsen, mutta vasta nyt eka kertaa Pyhän mökillä. Nyt on seuraavat vuorot jo varattu... Teen töitä yrittäjänä ja ammattikorkeakoulun lehtorina ja nautin elämästäni. Perheeseeni kuuluu turismista ja moottoripyöräilystä innostunut mieheni, jonka tarakalla istun, ellen aja (perässä) itse ja joskus kirjoittelen matkakertomuksia eri aviiseihin.

varsin kaunis ja idyllinen, kuten koko mökki. Syntäreitäkin tämän viikon aikana vietettiin – kuohuviinilaseja kaivattiin, mutta hienot kristallikonjakkilaset toimittivat tehtävää.

Viikko vierähti nopeasti. Lumitöitä piti tehdä parina päivänä, mutta onneksi jouluaattona traktorimies pelasti ajoväylän linakoamalla sen puhtaaksi – pukki pääsi paremmin pirttiin! Kaikki sujui mainiosti ja toimi. Saunan

löylyt ovat makoisat. Koetimme vältellä suihkuttelemasta kelo-seiniä – tästä on syytä kävijöitä varottaa. Pleksit suojaavat kylä, mutta ettei kukaan intoudu suihkun kanssa suhauttelemaan seinille. Myös keittiön takka loi parina iltana tunnelmaa tupaan. Upea mahdollisuus rentoutua ja nauttia hiljaisuudesta. Suosittelemme kovasti mökkiä. Tämä on hieno jäsenetu!

Taina, Mika ja Päivi

Busland

Valmistelkaa bussi tulevaa kautta varten

- Verhoilu- ja matkustamotyöt
- Lisävarusteiden asennus
- Kolari- ja korikorjaus
- Maalaus ja teippaus
- Tuuli- ja sivulasien vaihto
- Bussien myynti

+372 5805 8302
alvar.udu@busland.com

[in Busland](#) [@Busland_oy](#) [f Busland](#) [Busland OÜ](#)

Tehtävä Nordkapissa 1995

Mennäänkö muistoissa reilut neljännesvuosisata taaksepäin?

Lukijoiltamme on tullut toivetta jutusta, jossa palattaisiin 1990-luvun puoliväliin ja muisteltaisiin kesää, jolloin ajettiin saksalaisia matkailijoita Suomen halki Lappiin ja sieltä Nordkappiin.

Menossa olivat mukana monet bussiyhtiöt ja kuvioihin astui myös Finncharter Finland Oy, joka oli 30 yrityksen muodostama markkinointiyhtiö. Kesän aikana kuljetettiin noin 20 000 matkailijaa yli 500 ryhmässä.

Moni meistä oli mukana ja projekti on varmasti jättänyt lähtemättömän muistijäljen. Toivoisinkin teidän apuanne jutun

tekoon. Kaipailen hyviä valokuvia, tarinoita, faktoja ja tilastoja. Minä ajoin neljä reissua, mutta koin vain pienen pintaraapaisun aiheesta.

Kerro tapahtumista, palvelutalanteista, kalustoepisodeista ja yms asiaan liittyvistä kuvioista. Saatan myös soitella tiedossani oleville henkilöille haastattelun toivossa.

Ota yhteyttä, niin tehdään yhdessä mukavaa luettavaa!

Timo Rinnekari
timo.rinnekari@tilausajokuljettajat.fi
Puh. 050 5177 068

Oletko pukenut tällaisen solmiokuosin kaulaasi 90-luvun puolivälin tienoilla?

Kestoaiheelle piste

Olen käsitellyt kirjoituksissani useaan kertaan Kuopiossa runsas kolme vuotta sitten sattunutta bussiturmaa. Vihonviimein eli 8.12.2021 Hovioikeus antoi päätöksen jutussa.

Turmahan sattui elokuussa 2018, kun ruotsinsuomalainen karaokekerho oli tilaamallaan bussilla matkalla Ruotsin Kalixista Suomeen Kuopion Rauhalahteen. Lähellä määränpäättä Leväsen rampilla bussi ajoi kovaa nopeutta suoraan ja törmäsi liikennevaloissa seisseihin henkilöautoihin ja edelleen kaitteen läpi pudoten useita metrejä alempana olevalle rautatielle. Turmassa menehtyi neljä ihmistä ja loukkaantui 23.

Bussinkuljettaja tuomittiin neljästä törkeästä kuolemantuottamuksesta, törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ja kolmestatoista törkeästä vammantuottamuksesta vankeuteen vuodeksi ja kymmeneksi kuukaudeksi. Tuomio ei muuttunut vuosi sitten annetusta kärjäläisyyden tuomiosta.

Kuljettaja oli ajanut pitkin matkaa epävarmasti ja huolimattomasti. Hovioikeuden mukaan kyse oli tuottamuksellisista rikoksista, mikä olisi puoltanut

rangaistuksen tuomitsemista mahdollisena vankeutena. Hovioikeus kuitenkin muistutti, että linja-autonkuljettajalla oli kyydissään 21 matkustajaa, minkä vuoksi hänellä oli korostunut huolellisuusvelvollisuus.

Oikes totesi myös miehen ajon olleen liikennesääntöjen vastaista, vaarallista ja se oli luettu hänen syykseen törkeänä liikenne-

neturvallisuuden vaarantamisena. Vaikka kuljettajalla ei ollut aikaisempia rikostuomioita, bussiturmaan liittyvien rikosten vakavuus ja kuljettajan syyllisyys painoivat vaa'an ehdottoman rangaistuksen puolelle.

Mitään teknistä syytä ei tapaturmalle ollut. Kuljettaja sairasti diabetesta. Hovioikeuden mukaan se oli saattanut vaikuttaa

hänen vireystilaansa, mutta se ei ollut kuitenkaan hänen syyllisyyttään tai teon moitittavuutta korostava seikka.

Hovioikeus korosti erityisesti huolellista toimintaa ja vastuuta vireystilasta. Puolustus oli moitittanut rampin olevan normaalia lyhyempi ja että rampin välissä kasvoi isoja puita jotka saattoivat hämätä kuljettajaa ja estää näkyvyyttä. Ramppi ja risteys olivat kuitenkin suunnitteluohjeiden mukaiset.

Huolellisesti toimiessaan kuljettajalla olisi ollut mahdollisuus hiljentää bussin vauhtia ajoissa niin että hän olisi kyennyt pysähtymään liikennevaloihin.

Vankeusrangaistuksen lisäksi kuljettaja tuomittiin maksamaan kuluja ja korvauksia. Vakuutusyhtiölle maksettavaa jäi 115000 euroa. Summa oli alun perin nelinkertainen mutta kärjäläisyyden sovitteli sen jo aiemmin alemmaksi kuljettajan heikon taloudellisen tilanteen vuoksi. Lisäksi kuljettaja tuomittiin maksamaan vajaa 46000 euroa uhrien ja vakuutusyhtiön oikeudenkäyntikulua sekä pieniä summia muita oikeuden kuluja.

Hovioikeuden tuomiosta haettiin valituslupaa korkeimpaan oikeuteen, mutta sitä ei myönnetty.

Muistakaamme korostunut huolellisuusvelvoite!

Turvallista matkaa!

Ari Karesvuo

”
Vaikka kuljettajalla ei ollut aikaisempia rikostuomioita, bussiturmaan liittyvien rikosten vakavuus ja kuljettajan syyllisyys painoivat vaa'an ehdottoman rangaistuksen puolelle.

TORANDA

monipuolinen viihdekeskus

Uusi yritysjäsenemme on Toranda tapahtumakeskus, joka sijaitsee Meri-Lapissa kauniin Tornionjoen rannassa. Torandassa voi hyvin piipahtaa vaikka lounaalla bussiryhmän kanssa. Tapahtumia ja tilaisuuksia voidaan järjestää sekä ulkona että sisätiloissa. Aikataulukin luvataan räätälöidä asiakkaan toiveiden mukaisesti, sillä tapahtumakeskus on aina tilauksesta avoinna.

Tapahtumia varten on tarjolla useita erilaisia tiloja ja alueita. Tapahtumatiloja ovat Toranda Areena, ravintola Magasin, Uitto-sali sekä erilaiset kabinetti-, VIP- ja saunatilat.

Sisätiloista löytyvät tarvittavat palvelut kokouksiin, konferensseihin, konsertteihin, ruokailuihin sekä mahoituksiin.

– Isot piha-alueet sekä niiden yhteydestä löytyvät pysäköintialueet mahdollistavat myös suuret kokoontumiset, messut ja muut vastaavat massatapahtumat, kertoo Torandan markkinoinnista vastaava Kirsi Vaara.

Alueella on useita sauna-, wc- ja suihkutiloja, caravan-alue sekä kesäiset vierasvenepalvelut. Tapahtumia varten löytyy tietenkin tarvittava infra-laitteistoinen, monipuoliset sähkövalmiudet ja nopea netti.

Valoa näkyvissä

Tapahtuma-ala on yksi eniten koronasta kärsineitä, ja ankaria aikoja on eletty Torandassakin.

– Käytännössä kaikki toiminnot ovat olleet jäissä lukuun otta-

matta arkilounasta, jota tarjotaan ympäri vuoden. Kesät on onneksi saatu toimia melko normaalisti, mutta pandemian uhka on koko ajan varjostanut toimintaa, Vaara sanoo.

Vaikeudet on hänen mukaansa voitettu, kun ei ole jääty "tuleen makaamaan".

– Koville on ottanut, mutta olemme silti pyrkineet kehittämään toimintaa ja esimerkiksi laajentaneet rantaravintolaa.

Alkuvuonnakin Torniossa on taisteltu rajoitusten kanssa, mutta nyt valo pilkottaa.

– Varauksia erilaisille kokoontumisille ja tapahtumille on alkanut tulla. Kalenteri täyttyy pikku hiljaa. Kesä 2022 vaikuttaa lupaavalta: monenlaista on työn alla. Uskomme, että ihmisillä on patoutunutta tarvetta päästä tapaamaan ystäviä nauttimaan

ruoasta ja juomasta, Vaara ennakoi.

Toranda ei vetovoimatekijöistään huolimatta ole välttämättä kaikille tuttu pohjoisen Suomen ulkopuolella. Vaara myöntää asian:

– Meillä on haasteita tunnettavuudessa. Paikka sijaitsee kaupungin keskustan ulkopuolella. Aiemmin emme olleet ympäri vuoden auki, joten emme saaneet lupaa tienvarren opasteille.

Nyt tilanne on onneksi muuttunut, kun Rantaravintola toimii lounaspaikkana läpi vuoden ja rantaravintola on auki myös kesäisin. Aiomme jatkossa myös panostaa enemmän opasteisiin ja markkinointiin.

Bussiryhmät lounaalle

Sopivaa ja vähän persoonallisempaa lounaspaikkaa etsivälle bussiryhmälle Toranda tarjoaa houkuttelevan vaihtoehdon.

Poikkeaminen ei ole ongelma, sillä nelostieltä Torandaan on vain nelisen kilometriä.

Torandassa on laajat asfaltoidut piha-alueet, jossa bussilla on helppo liikkua ja pysäköintitilaakin löytyy riittävästi. Syömään tulevan ryhmän pääsee jättämään aivan ravintolaoven tuntumaan.

– Meillä ryhmä voi lounastaa Tornionjoen äärellä tunnelmallisessa ja historiaa huokuvassa ravintola Magasiinissa. Lounasta tarjotaan läpi vuoden arkisin 10.30 - 14.00. Muina aikoina palvelemme ryhmiä ennakkovarausten pohjalta.

Bussiryhmiä pystytään Vaaran mukaan palvelemaan nopeasti ja joustavasti. Ruokailu hoituu lounasbuffeesta ja kesäaikana lounasajan ulkopuolella on tarjolla ruokalistan antimet.

– Vitriinistä löytyy sitten ryhmälle matkaevääksi sämpyöitä ja makeita herkkuja, Vaara lisää. Torandassa toivotaan, että ryhmät ilmoittaisivat ennakolta tulostaan viimeistään edellisenä päivänä näihin numeroihin: 040 658 3817 (Magasin) tai 0400 164 445 (Kirsi Vaara).

Teksti Pekka Paloranta
Kuvat: Toranda

Rantaravintola Magasin joen suunnasta nähtynä.

**Tule
mukaan
tekemään
nousua!**

MEDIATIEDOT 2022

CHARTER CLUB

SUOMEN JOHTAVA BUSSIMATKAILULEHTI

Charter Club on Tilausajokuljettajat ry:n valtakunnallinen jäsenlehti, jolla on vakiintunut ja vankka asema bussialan mediakentässä. Yhdistys on perustettu vuonna 1990 ja lehti puolestaan 1991. **Kannattaa tulla mukaan, ja etenkin nyt poikkeusaikana!** Viestisi menee hyvin perille alan ammattilaisille, jotka lataavat voimia tulevaan nousuun.

Charter Club on luettu ja luotettu media. Sen lukijakunnan muodostavat jäsenistön lisäksi muut bussimatkailun sekä bussialan ammattilaiset, tavarantoimittajat sekä sidosryhmät. **Lehti lähetetään kaikille suomalaisille bussiyrityksille!** Se on myös kaikkien vapaasti luettavissa nettisivuillamme.

Lehden sisältö koostuu laaja-alaisesti matkailuun, linja-autoihin, tekniikkaan sekä kuljettajan työhön liittyvistä aiheista. Mukana on runsaasti henkilöhaastatteluja ja muuta kiehtovaa.

ILMOITUSKOOT JA HINNAT

	Sivua	Koko	Hinta	
Aukeama	2/1	390 x 255 mm tai 420 x 295 mm*	1850 €	
Takasivu	1/1 tai	200 x 255 mm 210 x 255 mm*	1500 €	
ilmoitus on 40 mm matalampi kuin sivu yläreunaan tulevien postitusmerkintöjen takia.				
Koko sivu	1/1	200 x 280 mm tai	1150 €	
Puoli sivua (vaaka)	1/2	200 x 140 mm	700 €	
Puoli sivua (pysty)	1/2	100 x 280 mm*		
* = Sivun laitaan ulottuvissa ilmoituksissa jätetään leikkuvuoraa + 3 mm.				
Neljäsosa (vaaka)	1/4	180 x 64 mm	450 €	
Neljäsosa (pysty)	1/4	83 x 126 mm		
Kahdeksasosa (vaaka)	1/8	180 x 28 mm	240 €	
	(vaaka)	1/8	82 x 62 mm	
	(pysty)	1/8	42 x 124 mm	

Hintoihin ei sisälly eikä lisätä arvonlisäveroa!

KYSY TARJOUS EDULLISESTA VUOSISOPIMUKSESTA!

NELJÄ TUHTIA NUMEROA VUODESSA

Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa 40-50-sivuisena laadukkaana 4-väri-julkaisuna. Painosmäärä on n. 2500 kpl.

	Aineistopäivä	Ilmestyy
TALVI lehti 1	18.2.	Viikko 10
KEVÄT lehti 2	6.5.	Viikko 22
SYYS lehti 3	19.8.	Viikko 37
JOULU lehti 4	7.11.	Viikko 49

AINEISTOT

toimitus@tilausajokuljettajat.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Wirén 040 8292 413
puheenjohtaja@tilausajokuljettajat.fi

ILMOITUSMYynti

Pekka Paloranta / Viestintä Omniplus
puh. 050 584 1962
pekka.paloranta@tilausajokuljettajat.fi

LEVIKKISIHTTEERI

Katja Alatalo 045 676 5865
sihteeri@tilausajokuljettajat.fi

JULKAISIJA

Tilausajokuljettajat ry
Talvelankatu 6, 24260 Salo

NYT VOIT ILMOITTA MYÖS NETISSÄ!

Nettisivujemme suosio kasvaa koko ajan. Bannerilla tavoitat helposti ja edullisesti. Vain 60 €/2 kk. Lehden ilmoittajille banneri sisältyy hintaan!

www.charterclub.fi
www.tilausajokuljettajat.fi

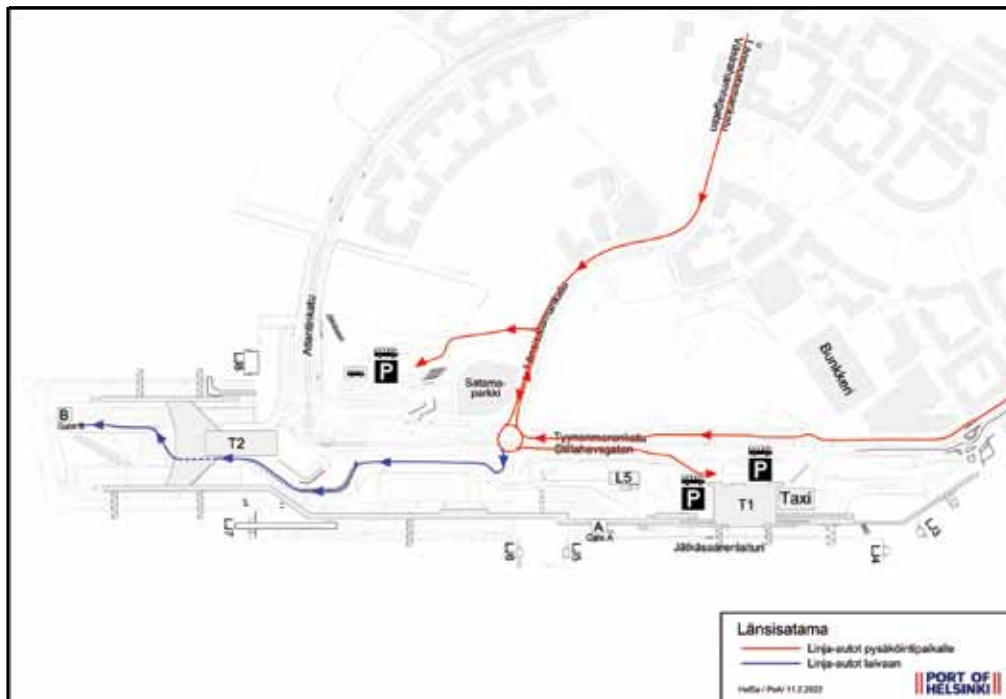

Länsisataman järjestelyjä

Länsisatamassa on tapahtunut pieniä päivityksiä liikennejärjestelyihin. Terminaali 2:n parkit ovat parkkitalon ja terminaalin

välisellä kentällä. Pitkäaikaisparkit ovat terminaali 1:n vieres-

sä. Laivaan ajo tapahtuu kartan sinisellä merkittyä reittiä pitkin.

KB AUTO
FINLAND

VARASTOSSA RUNSAASTI
LINJA-AUTOJA

Meiltä myös isommat
automäärät
kilpailutuksia varten
hyvillä rahoitusehdoilla

marek.metsis@kbauto.fi
0400 855 556
Högbergintie 3, Tuusula
www.kbauto.fi

Kaupan tuloksena syntyi toimialan suurin yritys Matkapoijat myyty Elämys Groupille

Bussiallakin hyvin tunnettu ja perinteikäs matkanjärjestäjä Matkapoijat on myyty. Maaliskuussa tehdyssä yrityskaupassa tamperelainen Matkapoijat on liittynyt osaksi Elämys Groupia. Aamulehden (17.3.2022) mukaan kaupan myötä syntyi toimialan suurin suomalainen yksityinen yritys.

– Kauppa tehdään, koska ajoitus on erinomainen. Matkailu on ollut alamaissa koronan ajan, sanoo Matkapoikien toimitusjohtaja Ari Penttilä Aamulehden haastattelussa.

Penttilä sanoo Elämys Groupin kasvaneen korona-aikana ja kehuu yrityksen hyvää visiota ja toimintasuunnitelmaa. Elämys Groupilta kuitenkin puuttui Matkapoikien tyyppinen laaja-alainen toimija, Penttilä toteaa haastattelussa.

Elämys Group -konsernin toimitusjohtaja Pasi Latva puolestaan ylistää Matkapoikia "ikoniseksi brändiksi", jolla on laaja ja uskollinen asiakaskunta.

Elämys Group -konsernin liikevaihto ennen pandemiaa oli yli 55 miljoonaa euroa ja Matkapoikien 25 miljoonaa euroa. Elämys Groupin tavoite on ylittää sadan miljoonan euron raja vuonna 2024.

Matkapoijat aloitti toimintansa vuonna 1977 Vammalassa. Yhtiön perusti tasaosuusviisi perinteikkään Lauttakylän Auto Oy:n osakasta ja vaikuttajahahmoa: Mauri Kivelä, Raimo Keinonen, Reijo Keinonen, Heikki Lehtinen ja Antti Nieminen. Vuonna 1995 Matkapoijat siirtyi Länsinlinjojen omistajasukuun kuuluneen liikenneneuvos Esko Penttilän ja hänen perheensä omistukseen.

Matkapoijat on nykyisin Suomen suurin laiva- lähialuematkojen myyjä sekä matkanjärjestäjä. Pandemiaa edeltävinä vuosina Matkapoikien matkoilla kävi vuosittain puolisen miljoonaa asiakasta.

Aamulehden mukaan Matkapoijat jatkaa toimintaa yrityskaupan

jälkeen omalla brändillään, eikä kaupalla ole henkilöstövaikutuksia.

Elämys Group työllistää kaupan jälkeen yhteensä 90 ihmistä, joista 40 tulee Matkapoijilta.

AutoWay ja Bussikauppa yhteen

Pikkubusseistaan tunnetut seinäjokelainen AutoWay ja turkulainen Bussikauppa yhdistävät voimansa. Oy AutoWay Ltd on huhtikuun alussa julkistetulla liiketoimintakaupalla ostanut Bussikaupan liiketoiminnan Veikko Mäki Oy:ltä.

AutoWayn tiedotteen mukaan tarjonta ja palvelut tehostuvat

entisestään. Palveluverkosto laajenee Seinäjoen lisäksi Turkuun sekä tarjolla oleva taksi- ja bussimallisto kasvaa entisestään.

Kaupan jälkeen AutoWay toimii Autometin ja Unvin lisäksi Atlas- ja Rosero-bussien edustajana myynnissä ja markkinoinnissa.

VR ostaa Arriva Sverigen

VR Group on sopinut ostavansa ruotsalaisen bussi- ja raideoperaattorin Arriva Sverigen. Arriva liikennöi Tukholman kaupunkiliikenteessä, sekä Etelä-Ruotsin ja Itä-Götanmaan alueliikenteessä.

Tiedotteensa mukaan VR Group pyrkii kaupalla kasvamaan ja vahvistamaan asemaansa sekä kilpailukykyänsä kaupunkiliikenneoperaattorina ja tuomaan Arriva Sverigeen Suomessa kerrytettyä sähköbussiosaimistaan sekä vauhdittamaan Ruotsin bussiliikennemarkkinan sähköistymistä.

Arriva Sverige on osa eurooppalaista Arriva-konsernia, jonka omistaa saksalainen Deutsche Bahn. Arriva Sverigen liikevaihto oli viime vuonna yli 300 miljoonaa euroa. Kaupan toteutuksen jälkeen Arriva Sverige siirtyy VR Groupin matkustajaliikenteen alle itsenäiseksi yhtiöksi.

VR Groupista merkittävä toimija Ruotsissa

Ilmastoystävällinen joukkoliikenne kasvaa ja VR Group pyrkii yrityskaupalla viemään Suomessa kerrytettyä puhtaan kaupunkiliikenteen osaamistaan Ruotsiin. Kaupan myötä VR Groupista tulee merkittävä liikenneoperaattori Ruotsissa.

Arrivalla on vuosittain yli 170 miljoonaa matkustajaa ja yhtiö on Ruotsin kolmanneksi suurin junaoperaattori, sekä neljänneksi suurin bussiopeattori. Yrityskauppa tarkoittaa VR Groupille myös noin 3800 uutta työntekijää.

- VR Group on pitkän linjan liikenneoperaattori ja ilmastoystävällisen liikenteen edelläkävijä, joka voi tarjota Arrivalle hienoja kasvumahdollisuuksia. Odotamme innolla mahdollisuutta hyödyntää VR Groupin osaamista ja sähköbussiliikenteemme kehittämistä yhdessä VR Groupin kanssa, sanoo Arrivan toimitusjohtaja Johan Lindgren.

Bussiyhtiönsä Pohjolan Liikenteen, Tampereen raitiovaunu-liikenteen ja Helsingin seudun

Arriva hoitaa sähköbussilla kaupunkiliikennettä Helsingborgin alueella. Kuva: Arriva Sverige.

liikenteen HSL:n kilpailutuksen voiton myötä VR Group on Suomen kolmanneksi suurin bussiyhtiö ja toiseksi suurin toimija kaupunkiliikennemarkkinassa.

VR Groupin tiedotteen mukaan yrityskauppa on luonteva seuraava askel lähiliikennetaipaleella ja mahdollisuus viedä VR Groupin sähköbussihin liittyvää asiantuntemusta Ruotsiin.

VR Group on pohjoismaisessa mittakaavassa sähköbussiliikenteen edelläkävijä. Pohjolan Liikenteen 550:stä bussista 185 ovat sähköbussuja. Yrityskaupan myötä VR Group tulee olemaan tärkeässä roolissa myös Ruotsin bussiliikenteen sähköistämässä.

VR Group tähtää yrityskaupalla strategianmukaiseen kasvuun turvatakseen laadukkaita palveluita Suomessa ja pärjätäkseen kilpailussa avautuvilla kotimai-

silla markkinoilla. VR Groupin monopoli Suomessa purettiin vuosi sitten ja VR Group valmistautuu nyt uuteen tilanteeseen, jossa markkinoilla voi olla muitakin operaattoreita.

- Suomen joukkoliikennemarkkinoiden avautuessa kilpailu tulee kiristymään ja VR Groupin kilpailukyvyyn turvaaminen tulee olemaan ratkaisevaa. Kilpailukyvyyn turvaamiseksi strategiamme on nyt kasvaa avautuvilla kaupunkiliikennemarkkinoilla Pohjoismaissa", sanoo VR Groupin toimitusjohtaja Lauri Sipponen.

Kauppa on tarkoitus toteuttaa heinäkuun alussa tavanomaisen sulkemisehtojen mukaisesti, vaatii Saksan digitaali- ja liikenneministeriön sekä Deutsche Bahnin hallituksen hyväksynnän. Tämän jälkeen Arrivan osakkeet siirtyvät VR Groupin omistukseen.

Kauppa avaa pääsyn Ruotsin kilpailutusmarkkinoille

VR Groupin tiedotteen mukaan Arriva Sverige on VR Groupille mahdollisuus, jollaisia on markkinoilla harvoin tarjolla. Kaupan myötä VR Groupille avautuvat Ruotsin Suomeen verrattuna moninkertaiset sopimusperustaisen julkisen liikenteen markkinat, jotka ovat kasvavat sekä väestönkasvun, kaupungistumisen, että yhteiskunnan rahoituksen osalta.

Ruotsissa VR Groupilla on mahdollisuus laajentaa ilmastoystävällistä toimintaa ja vaikuttaa sähköbussiliikenteen kehitykseen koko maassa. Yrityskaupan myötä VR Groupin kilpailukyky paranee huomattavasti sekä bussi- että raideliikenteessä – myös Suomessa.

- Arriva on ollut selvä laatujohtaja Ruotsin raidemarkkinalla ja tämä vahvistaa kilpailukykyämme tulevassa raidekilpailussa myös Suomessa. Olemme bussiliikenteen sähköistämisen pioneeri ja kykenemme nyt nopeuttamaan Ruotsin markkinan sähköistymistä ja tarjoamaan Ruotsin yhtiölle osaamistaamme. Lisäksi kauppa tarjoaa bussimarkkinassa meille skaalaetua sähköbussien hankinnassa ja kehityksessä, sanoo VR Groupin matkustajaliikenteen johtaja Topi Simola.

Investointi on tiedotteen mukaan VR Groupille suuruudeltaan maltillinen eikä vaaranna VR Groupin Suomen liiketoimintaa tai kotimaisia investointeja. Yrityskaupalla ei tule olemaan vaikutuksia VR Groupin suomalaisiin asiakkaisiin tai henkilökuntaan Suomessa.

VR Groupin toimitusjohtaja sai potkut

Vain reilun viikon kuluttua Arriva-kaupan tiedottamisesta VR Group irtisanoi toimitusjohtaja Lauri Sipposen. Potkujen syytä ei ole kerrottu julkisuuteen.

Lähteet: VR Groupin lehdistötiedote 24.3.2022, MTV Uutiset 4.4.2022

BYD nousi bussitilaston ykköseksi

Suomessa rekisteröitiin vuonna 2021 yhteensä 382 uutta busssia eli lähes sata enemmän kuin ensimmäisenä koronavuonna 2020 (284 kpl). Suurin hyppäys tapahtui raskaissa, yli 12 tonnin bussien kokoluokassa. Yli 12-tonnisia busseja meni kilpiin 245 (153).

Raskaiden bussien tilastoykköseksi kiilasi merkki, jota ei ennen ole listoilla nähty. Kiinalainen BYD otti ykköspaikan 121 sähköbussinsa voimalla. Toinen kiinalainen Yutong sen sijaan on päässyt tilastoihin jo edellisvuonna. Vuonna 2021 sähkö-Yutongea lipui Suomeen 39 (24).

Yutong pääsi viime vuoden lukemallaan kolmoseksi, kun Volvoja rekisteröitiin yksi enemmän eli 40 (44). Ruotsalainen kilpaveli Scania sen sijaan jäi tällä kertaa kauas taakse, kun kilpiin

meni vain 13 busssia. Vuonna 2020 lukema oli yli nelinkertainen.

Ruotsalaisten väliin kiilasi VDL 31 bussin osuudellaan, missä on hienoista kasvua edellisvuoden 27 auton määrään.

Tyypillistä vuodelle 2021 oli kaupunkibussien ylivoimainen osuus. Lähes poikkeuksetta hankinnat kohdistuivat kaupunkialueiden kilpailutettuihin sopimusliikenteisiin, joihin ostettiin lähinnä täyssähköbusseja. Kaukoliikenne- ja tilausajoautoja hankittiin vain muutama, mikä kuvastaa hyvin koronan aiheuttamaa kysyntäkuoppaa.

Lähde: Hetku 1/2022, Tom Rönnerbergin muokkaama Traficom tilasto.

Pekka Paloranta

Tapahtumakeskus Toranda sijaitsee Torniojokisuulla, mereellisissä maisemissa.

Moneen tapuivat tilat ja päivittäinen lounas, palvelee asiakkaita ympäri vuoden.

Toteutamme tapahtumat, kokoukset, saunailat, perhejuhlat ja muut tilaisuudet toiveiden mukaan. Kesäisin alueellamme toimii myös vierasvenesatama ja caravan alue.

Tervetuloa!

TAPAHTUMAKESKUS TORANDA
www.toranda.fi

Yhteystiedot
Toranda Events
Näätäsaareentie 241
95450 Tornio
sales@torandaevents.com
www.toranda.fi

Magasiinin Lounas
Arkiisin klo 10.30-14
Päivän lounas 10,-

Tom Rönnerberg 70 vuotta

Kannattajajäsenemme ja hieno yhteistyökumppanimme Volvojen parista täytti 4. helmikuuta pyöreitä. Kävimme tervehtimässä häntä Hangon Täktomissa.

Tompan ura teknisenä asiantuntijana Volvo Finland Ab:n

bussitoimintojen palveluksessa ehti yli 36 vuoden mittaiseksi. Työura vaihtui kiireisen eläkeläisen hommiin syyskuun 2020 jälkeen eli hän oli työelämässä harvinaisen pitkään.

Autoalan tekeminen jatkuu edelleen. Hän ajlee maahan tulevia uusia autoja Hangon satamassa SE Mäkisen palveluksessa ja joskus tehtäväksi tulee pieniä bussikeikkojakin.

Hetku-lehden päätoimittajan tehtävät pitävät vahvasti kiinni bussimaailmassa.

Kiitos vielä hienosta yhteistyöstä ja lämpimät onnittelut merkkipäivän johdosta!

*Teksti ja kuva
Timo Rinnekari*

LAL haluaa alalle pelastuspaketin

Linja-autoala tarvitsee pikaisesti tukitoimia ja suoranaisten pelastuspaketin, esittää Linja-autoliitto (LAL).

Liiton uusin jäsenkysely kertoo karua kieltään toimialan vaikeasta tilanteesta. Kahden vuoden pandemiakauden jälkeen ja sen aiheuttaman matkustamisen romahduksen seurauksena linja-

autoyrittäjien lähtötilanne uuteen kriisiin on poikkeuksellisen vaikea.

– Linja-autoliikenne olisi voinut lisääntyä ja aloittaa paluun normaalimpaan liikennöintiin mm. koronarajoitusten purkamisen jälkeen, mutta uusiksi haasteiksi tulivat Ukrainan sodan kriisi ja polttoaineen nopea hinnannou-

su, todetaan LAL:n huhtikuun alun tiedotteessa.

Linja-autoala kaipaakin nyt pikaista apua eli vastaantuloa valtiolta.

– Kuljetusala on odottanut jo pitkään maan hallituksen päätöksiä uusista tukitoimista. Ministeri Anneli Saarikon johtama

varautumisen ministerityöryhmä ei ole vielä löytänyt ratkaisuja ja aika käy vähiin, liitto painottaa.

Liiton mukaan yritykset tarvitsevatkin välittömästi pelastuspaketin selvitäkseen eteenpäin.

Epävarmuus lisääntynyt

LAL:n tekemän uusimman kyselyn mukaan yritysten epävarmuus tulevaisuudesta on lisääntynyt. 66 prosenttia ilmoitti yrityksen selviävän tai ehkä selviävän.

Jäsenkyselyyn vastanneista 26 % uskoo yrityksen liikevaihdon vähentyvän kuluvan vuoden aikana. 34 %:lla yrityksistä kalustomäärä on pienempi kuin viime vuonna. 57 %:lla kalustoinvestoinnit ovat pienemmät tänä vuonna viime vuoteen verrattuna. Valtaosalla henkilöstömäärä on pysynyt lähes samana kuin vuonna 2021, mutta 19 %:lla se on pienempi.

Tilausliikenteessä uskotaan kasvuun

Tilausliikenteen ja bussimatkailun osalta 43 % kertoi tilauskannan olevan suurempi verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. 34 % ilmoitti tilauskannan olevan yhtä suuri. Tilauskannan kasvuun seuraavan kuuden kuukauden aikana uskoi 40 % vastanneista. 15 % arvioi tilauskannan pienentyvän.

Liiketoimintaa rajoittaviksi tekijöiksi nousivat energian hinnan voimakas kehitys (79 %), riittämätön tilaus- ja matkailuliikenteen kysyntä (55 %), yleinen kustannuskehitys (45 %), riittämätön markkinaehtoisen liikenteen kysyntä (38 %), koronatilanne (36 %) ja työvoiman saatavuus (26 %). Kysymykseen yritysten tutkimuksista vallitsevassa poikkeuksellisessa tilanteessa eniten vastauksia saivat ammattidiesel (40 %), suora kustannustuki kuljetusalalle (23 %), polttoaineen valmisteveron alentaminen EU-minimiin (17 %).

Lähde: Linja-autoliitto

HÄRKÄPAKARI

Huittisten Portti

Risto Rytin katu 2, Huittinen • info@harkapakari.fi • harkapakari.fi

Tervetuloa viihtyisään ruokaja taukopaikkaan!

Yli 200 asiakaspaikkaa
HYVÄT PAIKOITUSTILAT

Avoinna:

ma-pe 5.30–23
la 6.30–23
su 7.30–23
puh. 02 565 000

LAUKKU-CENTER

- Laukut • Matkalaukut
- Reput • Vyöt
- Aidot
- Ainot ja Reinot

Laadukkaat kotimaiset, nahkaiset

- Laukut • Vyöt
- Lompakot • Käsineet

Avoinna su-pe 10–18, la 10–16 tai sop. muk.
Puh. 0440 565 021

★ HESBURGER ★

Avoinna klo 9–23

Jatkuvasti hyviä tarjouksia!

Tervetuloa!

HÄRKÄPAKARI

ma-la 7-22, su 9-22

Sihteerin alkuvuoden antimet

Vuosi on jo pitkällä. Jäsenmaksulaskut ovat lähteneet maailmalle alkuvuodesta. Mikäli et ole laskua saanut tai se on eksynyt matkalla, ole yhteydessä sihteeriin, hän lähettää laskun uudelleen. Internetin ihmeellinen maailma on tehnyt tepposia ja aiemmin tehdyt e-laskusopimukset pankissa ovat kadonneet bittiavaruuteen.

Mikäli haluat jatkossa laskut e-laskuna, tarvitsee tehdä uusi pyyntö nettipankissa viimeisimmän laskun viitenumerolla. Maksuaikaa voi myös anoa sihteeriltä. Muistathan ehdottomasti käyttää viitenumeroa laskua maksaessasi.

Lähetämme jäsenrekisterimme kautta tiedotteita ja yritysjäseniemme tarjouksia. Toisinaan viestit saattavat mennä roska-posteihin tai tarjouksiin. Käytän kurkkaamassa myös ne kansiot sähköpostistasi.

Mikäli et ole saanut sähköpostiviestejä, laita sihteerille postia, niin tarkistamme, että jäsenrekisterissämme on oikea sähköpostiosoite. Lähetämme mielellämme myös laskut sähköpostitse. Ajantasaista sähköpostiosoitetta tarvitset myös, kun kirjautut uusien nettisivujemme jäsenosioon.

Parhaiten sihteerini Katjan tavoittaa sähköpostilla sihteerini@tilausajokuljettajat.fi. Toki voit myös soittaa 045 676 5865 ja mikäli sihteerini ei pysty vastaamaan, soittaa hän takaisin. Myös tekstiviestillä voit lähestyä sihteeriniä.

Tulevia tapahtumia

*Kevätkokous Oulussa
14.5.2022 klo 17*

*Katso kokouskutsu ja ohjelma
tämän lehden sivulta 7!*

*BUS 2022 Jyväskylässä
21.6.2022 klo 9-17*

Kesäretki Lavian linja-automuseoon heinäkuussa

*Sotilaskuljettajien kertauskurssi
syksyllä 2023*

Syyskokous lokakuussa

Kaikista tulevista tapahtumista löydät tietoa lehden lisäksi meidän nettisivuiltamme tapahtumakalenterista, Facebook-ryhmästä sekä sähköpostistasi. Ilmoittautumiset ja tarkemmat tiedot tapahtumista nettisivuilla tapahtumat-osiosta tai sihteerini@tilausajokuljettajat.fi.

Nettisivuiltamme löydät tietoja ja kuvia mökistä sekä varauskalenterin. Jäsenille osiosta löytyvät myös yritysjäseniemme tarjoamat edut jäsenillemme. Verkkokaupassa on uutuuksia! Tarjoustuotteet löytyvät Erikoistarjoukset -välilehdeltä.

Loppuun vielä yhteenvetona erilaiset tavat olla jäsenemme. Kannattaa pyytää myös työkaveri tai muu alasta kiinnostunut ystävä mukaan. Näistä vaihtoehdoista löytyy jokaiselle sopiva tapa olla yhdistyksemme jäsen.

Varsinainen jäsen

(henkilöjäsen)
Mikäli tilausajot kuuluvat työtehtäviisi tavalla tai toisella, enemmän tai vähemmän, olet lämpimästi tervetullut varsinaiseksi jäseneksi.

Varsinainen jäsen on oikeutettu äänestämään kevät- ja syysko-

kouksissa. Hän voi toimia hallituksessa niin pääyhdistyksessä kuin alueosastossa. Saa lehden vuosikerran eli neljä numeroa vuodessa. Voi liittyä FB-ryhmään (suljettu ryhmä). Saa vuokrata mökkiä jäsenetuhintaan. Jäsenille suunnattua tiedottamista, tarjouksia, jäsenetuja ja ammattilaisten verkosto, josta löytyy tietoutta. Retkiä ja tapahtumia mielenkiintoisten aiheiden parissa.

Eläkeläisjäsen

Eläkeläisjäseneksi voi siirtyä, kun on ollut varsinaisena jäsenenä ja jää työstään eläkkeelle. Saa lehden vuosikerran. Voi osallistua yhdistyksen kokouksiin ja tapahtumiin. Ei äänioikeutta kokouksissa. Voi liittyä FB-ryhmään (suljettu ryhmä). Tiedotteita, jäsenetuja ja kontaktipintaa bussialan ilmiöihin. Seurustelua vanhojen kollegoiden kanssa.

Saa vuokrata mökkiä jäsenetuhintaan. Katso tämän lehden sivut 30-32!

Kannatusjäsen

Kannatusjäseneksi voi liittyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, joka haluaa tukea yhdistyksentoimintaa.

Saa lehden vuosikerran. Voi osallistua yhdistyksen tapahtumiin. Ei äänioikeutta kokouksissa. Jäsenetuja ja tiedotteita bussialan ilmiöistä. Saa vuokrata mökkiä kannatusjäsenen hintaan.

Yritysjäsen

Saa lehden vuosikerran (4 krt /v) Saa mainostaa jäsenlehdessä etuhintaan. Kysy tarjous!

Voi kohdentaa alueellistakin mainontaa jäsenrekisterimme kautta sähköpostilla. Annamme mielellämme käyttöön asiaksnäkökulmaamme. Hyvällä yhteistyöllä palvelemme yhteisiä asiakkaitamme entistä paremmin!

Missä logo luuraa?

Lehden 4/2021 kutsuvimman mainoksen oli lukijavastausten perusteella tehnyt Pukaron Paroni. Samassa lehdessä oli myös kisa, jossa pyydettiin etsimään luuraava logo. Sekä mainoksen ehdottajan että luuraavaan logon löytäneiden joukosta on arvottu voittajat, joille on jo toimitettu palkinnot.

Ja luuraavan logon metsästyksistä jatkua tässäkin numerossa!

Sitten pieni kertaus. Moni muistaa menneiltä vuosikymmeniltä Apu-lehden kisan, jossa lehden sivuilta etsittiin luuraavaa Jallua. Samaan tyyliin Charter Clubissa on etsittävä Charter Club -logo, joka on piilotettu jonnekin lehden sivuille, vaikkapa kuvan kulmaukseen tai tekstin sekaan. ”Jallun” löytäneiden kesken arvomme Jokipiin pella-vatuotteen.

Ilmoita löytösi huhtikuun loppuun mennessä osoitteeseen sihteerini@tilausajokuljettajat.fi

*Katja Alatalo
Sihteerini*

Tilausajokuljettajat ry:n YRITYSJÄSENET

Aarikka Shop	Turku
ABC Hyvinkään ravintola	Hyvinkää
Aikuiskoulutus Taitaja Logistiikka	Kouvola
AK Tauko Oy / Autokeidas Ii	Ii
Antin Konditoria	Forssa
Anttolanhovi	Anttola
Arctic Knife	Kätkäsuvanto
Arctic Life Oy	Oulu
Arctic Property Oy	Tornio
Arolan Kuljetus Oy	Orimattila
Artimat Oy / Potkuriparkki	Raudanjoki
Ateljee Johanna Oras	Koski Tl
Autokeidas Forssa	Forssa
Carrus Delta Oy	Lieto
Desing Hill Cafe Oy	Halikko
Diverssikauppa EP Ky / Kasvihuoneilmiö	Nummi
Eteläpää O. Oy	Savitaipale
Finlayson Forssan Tehtaanmyymälä	Forssa
Finneoplan Myynti Oy	Kokemäki
Haagan Suutari Oy	Haaga
Herkkujuustola Oy	Sastamala
Herkkuravintola Takkatupa	Pihtipudas
Hollolan Matkakeidas	Hollola
Hotelli Jussan Tupa	Enontekiö
Hotelli-ravintola Kultahippu	Ivalo
Huittisten ammatillinen aikuiskoulutuskeskus	Huittinen
Hullu Poro Oy	Sirkka
Humppilan Lasitorni Oy	Humppila
Härkäpakari Oy	Huittinen
Härmän Kuntoutus Oy	Ylihärnä
Ikaalinen Spa & Resort	Ikaalinen
Jaanan Herkkupöytä Oy / Muurlan Opisto	Muurla
Jonasson Oy / Carsport Design	Ylöjärvi
Juustoportti Catering Oy	Jalasjärvi
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia	Jyväskylä
Jämsän Patalahti Oy	Jämsä
Kahvila-Ravintola Granni	Pello
Kahvila-Ravintola Linnan Liisa Oy	Saarijärvi
Kainuun Tähti Oy/ Neste Kontiomäki	Kontiomäki
Kaunispuun Huippu Oy	Saariselkä
Kausalan Matkakeidas Oy	Kausala
Kittilän Tarvikeosa ja Huoltamo Ky	Kittilä
Koskelon Matkailukeskus Oy	Suonenjoki
Koskikartanon Kahvila-ravintola	Hämeenkoski
Kosonen S. Linja-autoliike	Kerimäki
Kotileipomo Siiskonen Oy	Nuutilanmäki
Koulutuskeskus Salpaus	Lahti
Kukkolan Tilausliikenne Oy / Kukkolan Buss	Ivalo
Kukonlinna Oy	Hollola
Kutilan Liikenne Oy	Rovaniemi
Kyllönen A. Oy	Kuhmo
Kylmänen Food Oy	Rantsila
Lamminmäki A Oy	Parkano
Lankosken Köffi Ky	Tuorila
Lapin Liha Oy	Rovaniemi
Laukaanhovi Laukaa	Lievestuore
Lihajaloste Korpela Oy	Huittinen
Lihajaloste Korpela Oy	Kankaanpää
Liikenneasema Mäkipoura / Teboil Peura	Peura
Lisävaruste Oy / Autopesucenter	Helsinki
Lomatrio Oy	Naarajärvi
Lounasravintola Ämmän Herkkusuu	Suomussalmi
LSS - Long Special Services Ltd Oy	Helsinki
Matin Ja Liisan Asema Oy	Lapinlahti
Matka-Mainio Oy	Nilsjä
Mattilan Marjatila	Sampu
Mikkelin satamakahvila / Isoäidin Jäätelötehdas	Mikkeli

Mikontalon ravintola ja pitopalvelu	Virrat
Motelli Käpylä Oy / Motel Käpylä	Keminmaa
Museorautatieyhdistys Ry	Minkio
Muurla Design Marketing Oy	Muurla
Myllyn Kuppi & Kakku Oy	Lammi
Napapiirin Lahja Oy	Napapiiri
Napapiirin Porofarmi Oy	Rovaniemi
Nelosparkki Oy / Neste Kuivaniemi	Kuivaniemi
Neste huolto Junttari	Kittilä
Neste Häijää Mouhijärvi-Häijään huoltok.	Häijää
Neste Jalastuuli	Jalasjärvi
Neste K Ankkuruuli	Loviisa
Neste K Linnatuuli Tmi Seppo Lauer	Janakkala
Neste K Sipoonlahti	Söderkulla
Neste Kolinportti	Ahmoavaara
Neste Kuortane Velj. Jaskari Oy	Kuortane
Neste Linnanportti	Sukeva
Neste Maikkula, Oulun Baari	Oulu
Neste Porinportti	Pori
Neste Pälkäne Aapiskukko	Pälkäne
Neste Saariselkä	Saariselkä
Neste Sodankylä Mauno Alatalo	Sodankylä
Nurmijärven Linja Oy	Nurmijärvi
Panda Oy Ab	Vaajakoski
Pekko Oy / Ravintola Karelia	Helsinki
Pohjanranta Oy	Keminmaa
PowerPark	Härnä
Puustelliravintolat Oy	Nivala
Päivin Kammari	Sodankylä
Quality Hotel Isovalkeinen	Kuopio
Raitin Kahvila Oy	Hartola
Rauman Hovi Oy / Kalliohoivi	Rauma
Restel Liikenneasemat Oy	Tampere
Santa's Hotels / Hotel Santa Claus Oy	Rovaniemi
Santa's Pizza & Burger	Napapiiri
Scania Suomi Oy	Helsinki
Sirin Lounasravintola	Tuulos
Solaris-lomat Ry / Kuopin Kylpylä Oy	Helsinki
Sunborn Saga Oy / Ruissalon Kylpylä	Turku
Suomen Ammattiliikenne Akatemia Oy	Helsinki
Taukopaikka Lahnajärvi Oy	Lahnajärvi
Teboil Pirkanhovi	Lempäälä
Teboil Huttula	Joutsa
Tei-Tupa	Ikaalinen
Tilausliikenne A.Arvela	Narva
Toranda Events	Tornio
Traffic Oy	Kuopio
VDL Bus & Coach Finland Oy	Vantaa
Veho Oy Ab	Vantaa
Veraisen Leipomo Oy / Kahv. Tuomaksen Tupa	Mynämäki
Vianor Oy	Lpr
Vierumäen Matkakeidas Oy	Vierumäki
Viestintä Omniplus	Lahti
Vihavaisen Taksi Oy	Rantasalmi
Viherlandia Oy	Jyväskylä
Viking Line Abp	Maarianhamina
Volvo Finland Ab	Vantaa
Väisänen Kotiliha Oy	Iisalmi
Ykköspesä Oy	Saukkola

VERKKOKAUPASTAMME LAADUKKAAT TUOTTEET työhön ja vapaa-aikaan

UUTUUKSIA KLUBITUOTTEISSA

Pefletti

Rohkean hauska pefletti hienossa lahjapakkauksessa. Yksi pakkaus sisältää 2 peflettiä. Väreinä musta ja sininen

35 €

Silmälasiliina

Hinta sisältää postituskulut

5 €

Solmioneula

Solmioneula, metallinen hopea
Hinta sisältää postituskulut

6 €

ERIKOISTARJOUKSIA

Hyvälaatuinen neuletakki

Väri navy, materiaali 100 % puuvilla
koot L, XL, 2XL, 3XL, 4XL

49 €

Solmio

Puuvilla/sekoite käsinpesu
Hinta sisältää postituskulut

9 €

Topperin kauluspaita

Tilausajokuljettajat ry-brodeerauksella. Väri vaaleansininen. C-mitoitus ellei muuta mainita

15 €

Kesäksi kiva PIKEEpaita

Väri valkoinen ja rinnassa Tilausajokuljettajat ry:n logo.

Koot ovat miesten kokoja.

18 € koot: XL-4XL

8 € koot: S-L

T-paita

Väri sininen ja rinnassa Tilausajokuljettajat ry:n logo. Koot ovat miesten kokoja.

5 €

Turvalompakko

RFID-suojattu lompakko
Tilausajokuljettajat ry:n logolla

25 €

Varavirtalähde

Matkalle mukaan laadukas 4000mAh Powerbank, jossa on sisäänrakennettu microUSB ja iPhone 5+6 liitin. Litiumakku.

15 €

Tuulilasikyltti

Muista ilmoittaa lisätietoihin kylttiin haluamasi nimi/lempinimi. (Kyltin toiselle puolelle tulee aina etunimi ja sukunimi)
Hinta sisältää toimituskulut!

12 €

TEE TILAUS NETTISIVUILTAMME
www.tilausajokuljettajat.fi/verkkokauppa

• Clubituotevastaava Maija Mikkola • [clubituote\(at\)tilausajokuljettajat.fi](mailto:clubituote(at)tilausajokuljettajat.fi) • Puh. 044 505 6673

Maanteiden ritareiden vanha sananlasku

**"Jos ei matkalla
pysähdy syömään,
kohta on nälkä."**

Pirkanhoviassa tauko sujuu mukavasti niin kuskilla kuin kyytiläisillä. Ja tietenkin meidän aina niin herkulliset ruoat, juomat, kahvit ja pullat nautitaan normaalisti sisätiloissa tai isolla terassillamme. Nähdään!

Muutenkin palvelemme normaalisti:

- **Hoviklubi-taukotilasta** löytyy mm. hierontatuoli sekä kellon ympäri lämpiävä rahtisauna.
- **Joka päivä** maistuvaa kotiruokaa, Rollsin hamppariannoksia, À la carte -herkkuja sekä herkkuleivonnaisia.
- **Tuo vähintään 15 hengen ryhmä**, syöt ilmaiseksi (kahvi ja kahvileipä/sämpylä tai lounas). Saat myös 10 € myymälälahjakortin.
- **Tee koko ryhmän ruokatilaus** kolme päivää etukäteen, ja kaikki ruokailijat saavat 15 % alennuksen!

Nappaa taskuun BussiPassi, tienaa sillä herkkukassi!

Käy pyytämässä Pirkanhovin kas-salta henkilökohtainen BussiPassi. Saat passiin leiman joka kerta, kun saavut Pirkanhoviin mukana-si yli 30 hengen ryhmä. Kun passi on täynnä, saat meiltä noin 60 euron arvoisen herkkukassin!

PIRKANHOVI
TEBOIL

Kelhontie 254, 37500 Lempäälä

www.Pirkanhovi.fi

 [teboilpirkanhovi](https://www.instagram.com/teboilpirkanhovi) Pirkanhovi

OLEMME AVOINNA 24/7

- Lounas ma-su klo 10–16
- À la carte ma-su klo 10–21
- Rolls ma-su klo 11–04
- Kahvio ja myymälä auki 24/7
- Äänieristettyä työtilaa Fiiliksessä pirkanhovi.fi/Fiilis
- Tilausravintola Rauha juhliin ja suuremmille seurueille pirkanhovi.fi/rauha